

Iskrin počitniški dom v Poreču

Konec poletja

Ne samo vreme, ki se že iz visokega poletja nagiba v zgodnjo jesen, temveč tudi živost in ritem dela v vseh naših tovarnah pričajo, da je mlmo čas dopustov, počitka in vesele brezskrbnosti. V glavnem so se vsi delavci že vrnili na svoja delovna mesta, stroji ropotajo kot običajno, proizvodnja pa je spet v polnem teku.

Če smo se do dopustov dovolj namučili z delom in opravili, smo zdaj po njih zagotovo spočitejši in voljnnejši za spopad z novimi problemi in težavami, ki jih tradicionalno prinaša sleherni jesen.

Tako smo vsi v pričakovanju novih gospodarskih ukrepov zvezne vlade, ali tretjega svežnja ukrepov, o katerih sicer še ne vemo veliko, vendar pa bodo zagotovo prinesli nove rešitve in tudi vzpodbude za prihodnje delo, prinesli pa bodo tudi zanesljivo nove težave in probleme, ki jih bomo morali razrešiti.

Vendar pa je ob vsem tem zanesljivo le eno: kljub sorazmerno dobrim poslovnim rezultatom celotne Iskre v letošnjem prvem polletju, nam že sedanji kazalci dela in uspešnosti, izvoza in produktivnosti kažejo, da je pred nami do konca leta zelo težavno obdobje, ki bo poleg vsega drugega jeseni prineslo tudi že zgoraj omenjene dodatne ukrepe Zveznega izvršnega sveta.

Zato lahko ob koncu poletja in dopustov le upamo, da smo se vsi vrnili z dopustov polni novih moči in volje, da bomo zmogli premagati vse napore, ki prihajajo z jesenjo in, da bomo sposobni razrešiti tudi vse probleme, ki so in še bodo nastali v našem nenehnem boju za gospodarsko stabilizacijo, poživitev in napredek našega gospodarstva.

D. Ž.

Poslovanje SOZD Iskra

V prvem polletju se je nadaljevalo poglobljanje neskladij v jugoslovanskem gospodarstvu. Kljub temu smo v Iskri dosegli zavidljive rezultate. Vendar se moramo zavedati, da je precejšen del teh uspehov pripisati predvsem pričakovanim ukrepom zvezne vlade na področju delitve dohodka.

Tako stanje pa zahteva večjo kritičnost pri presoji doseženih rezultatov v prvem polletju 1986.

Prvo polletje 1986 je minilo v zaostrovanju gospodarskih neskladij v Jugoslaviji. Nadaljevanje negativnih razvojnih trendov iz preteklih obdobj je ob pomanjkanju ustreznih ukrepov ekonomske politike privedlo do odmikov od načrtovanih resolucijskih perspektiv razvoja.

Tako je značilnost letošnjega gospodarskega razvoja v Jugoslaviji visoka inflacija, ki je znatno preseгла 80% in se približala že 90%. Uvozno naravnana nova zunanjetrgovinska zakonodaja je v znatni meri vzpodbujala proizvodnjo, ki pa se je usmerila predvsem na domači trg. Odstopanje od deklarirane resolucijske usmeritve o podpiri izvozu je le še vzpodbudilo to gibanje tako, da smo pričeli katastrofalnemu padcu jugoslovanskega izvoza. Napovedi o delovanju deviznega tržišča se niso uresničile, saj za njegovo nemoteno delo ni bilo na razpolago prostih deviz. Tako stanje je privedlo do tega, da je zamrl plačilni promet s tujino in je znaten del uvoza ostal neplačan. Država je skrbela izključno le za poravnavo svojih obveznosti v zvezi z jugoslovanskim dolgom tujini.

Zaradi tega so se pričele pojavljati motnje v preskrbi z uvoženimi repromateriali, ki pa se znajo v drugi polovici leta 1986 še povečati, če ne pride do takojšnjega izboljšanja plačevanja v tujino tudi za potrebe organizacij združenega dela. To pa tudi draži jugoslovanski uvoz, saj si tuji partnerji v polni meri vkalkulirajo stroške poslovnega rizika v svojem sodelovanju z jugoslovanskimi podjetji.

Ob koncu prvega polletja 1986 se je gospodarska klima oblikovala pod močnim vplivom »pričakovanih paketov ukrepov« zvezne vlade. Ker je dokaj zgodaj postalo jasno, da gre za vnovično večanje administrativnega pritiska na gospodarstvo, je leto s svojimi reakcijami skušalo ublažiti pričakovane negativne posledice »paketov«. To pa seveda pomeni večanje cen na osnovi »inflacije pričakovanja«, pritisk na osebne dohodke, prirejanje poslovnih rezultatov, pospeševanje uvoza itd. Prav taka reakcija gospo-

darstva pa je mnogim služila kot dokaz o nujnosti ostrih ukrepov in potreba po večanju normativističnega urejanja ekonomskih odnosov v jugoslovanskem gospodarstvu.

Polletni rezultati poslovanja jugoslovanskih OZD so v tem smislu v znatni meri prirejeni tako, da je potrebno pri ocenjevanju doseženih rezultatov to tudi nedvomno upoštevati.

V obdobju I — VI 1986 se je industrijska proizvodnja v Sloveniji v primerjavi s prvim trimesečjem močno okrepila tako, da je porast proizvodnje v primerjavah enakim obdobjem preteklega leta znašal 2%. Pri tem pa je slovenska elektroindustrija zabeležila le skromno rast in to 0,9%. Tudi Iskrase v rasti industrijske proizvodnje po metodologiji Zavoda za statistiko ni odrezala nič bolje.

Ker se z letom 1986 pričena novo srednjeročno obdobje, smo v Iskri vzeli kot osnovo za spremljanje proizvodnje tekoče cene iz leta 1985. Na osnovi take spremljave je proizvodnja v Iskri v obdobju I — VI 1986 porastla za 24,5%, s čimer smo realizirali polletni plan z 99,2%. Tudi izpolnitev letnega plana je zelo ugod-

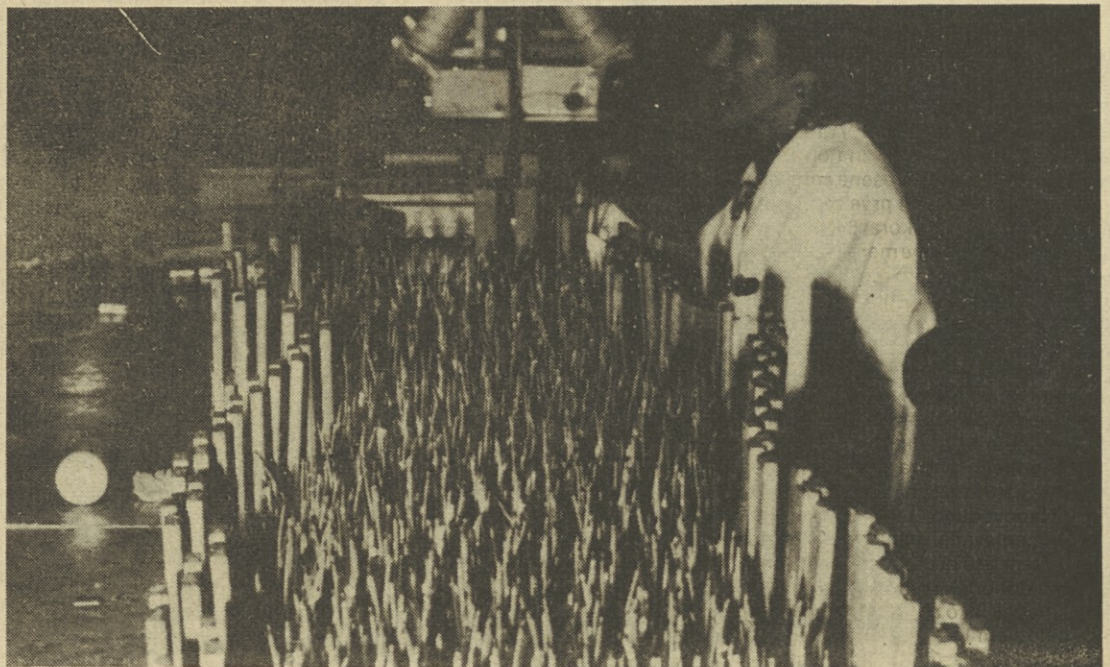
ni, saj znaša 50,6% čeprav so glede na konjunkturo posameznih proizvodnih programov dosežki v delovnih organizacijah Iskre dokaj različni. Pri tem je potrebno opozoriti na tiste organizacije, ki zelo odstopajo v realizaciji načrtovane proizvodnje in bodo morale v drugi polovici leta vložiti znatne napore, da bodo nadomestile zamujeno. Tako so DO Elektrovezve v prvem polletju izpolnile le 26% plana, DO Elektrooptika 30%, DO Baterije Zmaj 35,4%, DO Delta 35,9%, DO Mikroelektronika 38,6% in DO Kondenzatorji 44,5%. Ker je večina teh organizacij močno zaostajala že tudi v prvem trimesečju, je toliko bolj nujno sprejeti ustrezne ukrepe, da se pospeši njihova proizvodnja.

V prvem polletju 1986 smo v Iskri izvozili za 110,9 mio \$, ali za 2,4% več kot v enakem obdobju leta 1985 in s tem izpolnili letni plan z 41,3%. Konvertibilni izvoz je v istem obdobju znašal 74,4 mio \$ in je bil za 1,6% manjši, kot v prvem polletju 1985. V prvem trimesečju leta 1986 je bilo doseženo razmerje med konvertibilnim in celotnim izvozom 0,61, ki pa se je do polletja povečalo na

0,67. Iz tega sledi, da se proces preusmerjanja Iskrinega izvoza na klirinška področja zaradi izrazito negativnih valutnih razmerij na zahodnih trgih vendarle umirja, saj dosegamo tako že skoraj planirano razmerje konvertibilnega in celotnega izvoza. Na področju izvoza so posamezne DO dosegle dokaj različne rezultate, pri čemer je DO Delta uspela realizirati ob polletju 1986 šele 1,4% planiranega letnega izvoza. Izvoz zaostaja tudi v DO Elektrovezve, ki so izpolnile izvozni plan le s 14,8%, DO Baterije Zmaj 25,5%, DO Mikroelektronika 29,6% in Telematika 37,6%.

Te izpade izvoza, ki se nadaljujejo že iz prvega trimesečja bo verjetno mogoče v celoti nadokniti v preostalem delu tega leta, vendar bi bilo nujno vsa odstopanja v realizaciji izvoznega plana analizirati in pospešiti proizvodnjo za izvoz. To je izredno pomembna naloga, saj bomo v nasprotnem primeru zaradi obstoječe zunanje trgovinske zakonodaje izgubili del tako imenovanih »družbeno priznanih reprodukcijskih potreb«, ali drugače povedano, da bomo v drugem polletju 1986 imeli manjšo pravico uvoza repromateriala, kar pabo zelo prizadelo nekatere DO.

Težave v plačilnem prometu s tujino so se v prvem polletju 1986 odrazile tudi na uvozu, saj je leta v primerjavi z 10,3% rastjo v prvem trimesečju, padel kar za 5,2% v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta. Tako smo v Iskri v obdobju I — VI 1986 uvozili za 56,4 mio \$ repromateriala, kar predsta-

v prvem polletju 1986

vlja 39,6% planirane letne vrednosti. Ker smo tehnološko znatno odvisni od industrijsko razvitih zahodnih dežel, smo s konvertibilnega trga uvozili več kot 90% celotnega uvoza, ali 51,8 mio \$. Nadvse je zanimiva dinamika uvoza po posameznih DO, saj je Merilna elektronika praktično že realizirala letno vsoto uvoza, dočim je DO Mikroelektronika uvozila le 19,3% planiranih potreb.

Vzpodbuden pa je podatek, da nam je v prvem polletju 1986 uspelo uvoziti kar za 8,4 mio \$ opreme, kar je več kot podvojen uvoz iz prvega trimesečja. S tem smo realizirali 37,1% letnega plana in hkrati tudi za 192,1% več, kot v obdobju I — VI 1985.

Zastoj na področju izvoza se je v plasmanu kompenziral na domačem trgu. Tako smo doma prodali izven Iskre za 88,1 mrd din, pri čemer so se prihodki od prodaje na domačem trgu povečali kar za 99,1% v primerjavi z 69,8%, kolikor so porastli prihodki na tujih trgih. Taka gibanja so utrdila spremenjeno strukturo celotnega prihodka. V prvem polletju 1986 smo v Iskri realizirali na domačem trgu 58,5% celotnega prihodka in na tujih trgih le 20,7%, kar je za 3 indeksne točke manj kot v enakem obdobju preteklega leta. Najhitreje pa je v tem obdobju rastla interná realizacija, saj so »ostali prihodki« v primerjavi z I — VI 1985 v letu 1986 pridobili v strukturi celotnega prihodka nadaljnji dve indeksni točki.

Tako oblikovan celotni prihodek je v prvem polletju 1986 dosegel vrednost 227,9 mrd din in je bil v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta večji za 95,3%. Tudi v tem opazovanem obdobju so se ugodno gibali materialni stroški, ki so porastli le za 81,8%, tako da je ustvarjeni dohodek pri taki delitvi znašal 56,8 mrd din in bil za 128,2% večji kot v obdobju I — VI 1985.

Znova je zabelžen znaten porast predpisane in pospešene amortizacije, ki sta porastli prva za 114,5%, druga pa kar za skoraj 8 krat.

Visoke obrestne mere kažejo svoj vpliv na strukturo celotnega prihodka tudi v obdobju I — VI 1986, saj smo v Iskri plačali za posojeni kapital za obratna sredstva 21,0 mrd din, ali za 104,6% več, kot v enakem preteklem obdobju. Delež obresti za obratna sredstva v celotnem prihodu se je tako tudi ob polletju znova zvišal in to od 8,8% v letu 1985, na 9,2% v letu 1986.

Napovedano resolucijsko razbremenjevanje gospodarstva se tudi v tem letu ni uresničilo tako, da je čisti dohodek rasel počasneje, kot dohodek in to za 120% v primerjavi z obdobjem I — VI 1985. Hitreje kot predvideno so rasli osebni dohodki

in to za 13 indeksnih točk hitreje kot dohodek. Tako se je delež bruto osebnih dohodkov v dohodku povečal od 46% v obdobju I — IV 1985 na 48,7% v obdobju I — VI 1986. Kljub temu smo v primerjavi s prvim trimesečjem dosegli pomembne pozitivne spremembe v delitvi čistega dohodka, saj so izgube v obdobju I — VI 1986 praktično izginile.

V poslovni sklad smo izločili 8,9 mrd din in v rezervni sklad nadaljnjih 2,1 mrd din. Tako je dosežena akumulacija v obdobju I - IV 1986 znašala 12,1 mrd din in je za 94,6% večja kot v enakem obdobju preteklega leta. Izgube so znašale 199,8 mio din in so predstavljale le 86,6% izgub v obdobju I — VI 1985.

Kazalci gospodarjenja so se na osnovi takih rezultatov izboljšali, saj je rentabilnost porastla od 4,3% v obdobju I — VI 1985 na 4,6% v obdobju I — VI 1986. Ker se hkrati bistveno povečala tudi povprečna obrestna mera na uporabljena poslovna sredstva, poslujemo sicer še vedno z negativno obrestno mero in ustvarjamo več sredstev za posojilodajalce, kot pa za lastne

potrebe poslovnega procesa, vendar smo v primerjavi z obdobjem I — VI 1985 v letu 1986 za 0,1 odstotne točke boljši.

V delitvi dohodka v letu 1986 odstopajo osebni dohodki, ki so zato deležni posebne družbene pozornosti. Tudi v Iskri so prisotna pospešena gibanja v delitvi. Tako se je izplačani neto osebni dohodek na delavca v SOZD Iskri dvignil od 42.888 din v obdobju I — VI 1985 na 99.022 din v obdobju I — VI 1986 in zabeležil porast za 130,9%. Glede na inflacijo, ki jo evidentiramo z rastjo življenjskih stroškov so osebni dohodki realno v prvem polletju 1986 močno porastli in se bodo v preostalem delu leta morali skladno s sprejetimi interventivnimi zakoni iz »prvega paketa« zveznega izvršnega sveta uskladiti z rastjo dohodka, oz. prilagoditi zahtevam iz resolucije. Ta zahteva pa je v marsikaterem kolektivu sprožila ustrezne reakcije, da bi si v polletnih obračunih zagotovili take kazalce poslovanja, da bi bili zahtevani poračuni osebnih dohodkov čim manjši.

Iz pregleda poslovnih rezultatov v prvem polletju 1986 sledi, da bi morali biti nadvse zadovoljni, saj je izguba iz prvega trimesečja v višini 1,38 mrd din skopnela na vsega 199,8 mio din ob polletju. Vendar pri ocenjevanju ne moremo mimo dejstev iz prehodnega odstavka, na osnovi katerega izražamo domnevo, da so naši polletni rezultati v znatni meri rezultati pričakovanja večjega administrativnega vpletanja v gospodarstvo in težnje, da si pri tem zagotovimo ugodnejše pozicije.

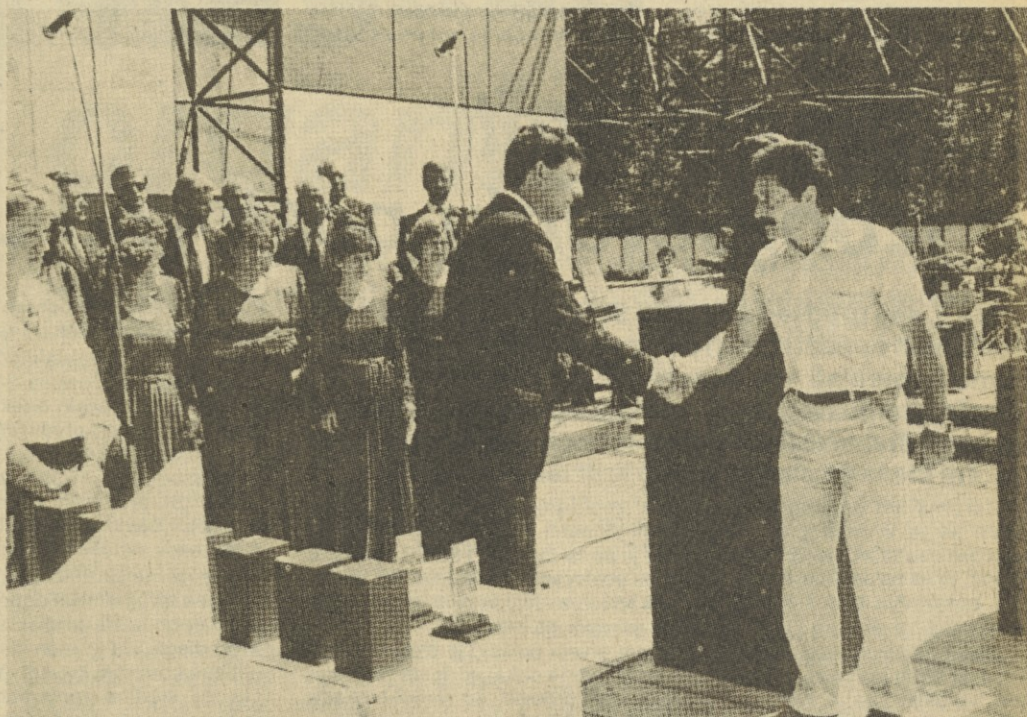
Vrednosti takih polletnih rezultatov se v Iskri s polno odgovornostjo zavedamo in nadaljujemo s prizadevanji za izboljšanje poslovne uspešnosti celotnega sistema. Nujno si bo ustvariti čimrealnejše poglede na poslovanje, predvsem tistih OZD, ki so v bližnji preteklosti poslovale z motnjami, ali na uspešnosti pa so ob polletju 1986 postale uspešnejše. Pričakujemo, da bodo pravo stanje pokazali šele zaključni računi za leto 1986. Do takrat pa imamo še dovolj časa za ukrepanje.

J. Š.

Pojasnilo uredništva

V 25. številki našega glasila je na straneh 15 in 17 prišlo do neljube zamenjave fotografij. Na fotografijah je namesto Boža Lampiča pomotoma predstavljen Janez Žlebir. Prizadetima se iskreno opravičujemo.

Uredništvo

Božo Lampič prejema Iskrino nagrado.

Kolegij glavnih direktorjev Iskrinih delovnih organizacij

Do septembra akcijski načrt za izboljšanje poslovanja

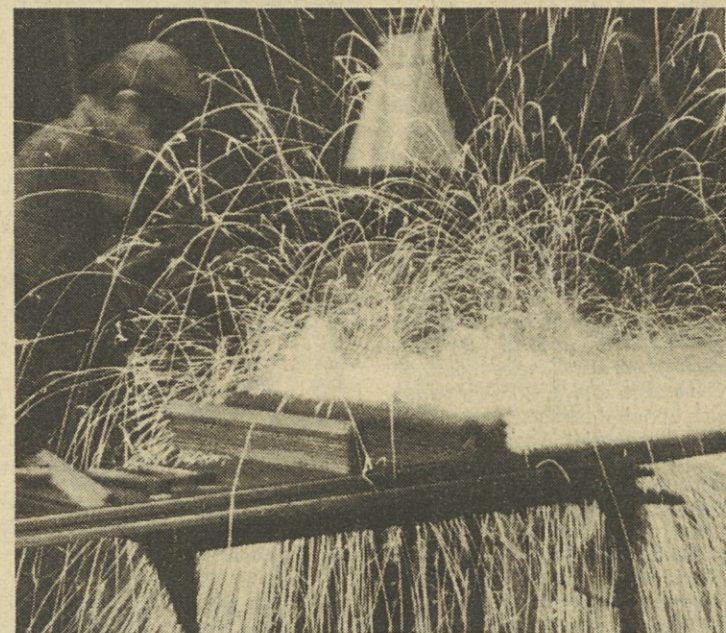
Slabše gospodarjenje v delovnih organizacijah, težnje, da bi rast osebnih dohodkov sledila gibanju inflacije pa neurejene izvozne vzpodbude in hitra rast inflacije — morda je to le nekaj pomembnejših razlogov, da v nekaterih Iskrinih delovnih organizacijah osebni dohodki presegaajo resolucijske okvire. In teh Iskrinih DO je kar polovica.

Znano je, da je med zadnjimi ukrepi Zveznega izvršnega sveta tudi Zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za osebne dohodke, ki ostro zahteva spoštovanje resolucije. To pa pomeni, da je delitev osebnih dohodkov odvisna od »dovoljene mase osebnih dohodkov«, ki je oblikovana v smislu družbenega dogovora o razporejanju dohodka. Vendar ta izračun ni nikjer natančno predpisan, zato se rezultati organizacij združenega dela primerjajo z njihovimi skupinami dejavnosti. Tako SOZD Iskra primerjamo s skupino komunikacijskih naprav. Ker velik delež celotnega prihodka, ustvarjen z izvozom, prinaša posebne bonitete, je primerjava Iskre z dejavnostjo komunikacij, ki je bila po svoji uspešnosti slaba, zelo ugodna. Delež izvoza v Iskri, brez organizacij skupnega pomena, je v letu 1985 dosegel okrog 30 odstotkov. Treba pa je poudariti, da je Iskra v letu 1985 zaostajala v delitvi, saj je primerljivi dohodek rasteel z indeksom 239 odstotkov, neto osebni dohodek na zaposlenega pa le 201 odstotek. Zato smo že s planskimi dokumenti za leto 1986 predvidevali nekoliko hitrejšo rast

osebnih dohodkov. Poleg tega pa tudi polovica Iskrinih delovnih organizacij ni v celoti spoštovala določb o delitvi osebnih dohodkov in so le ti rastle hitreje kot je predpisano v resoluciji. Če pa kdo ne spoštuje predpisov, ima služba družbenega knjigovodstva neposredno pravico, da sama ukrepa.

Ker obstaja možnost usklajevanja delitve osebnih dohodkov na nivoju SOZD, so se na zadnjem kolegiju Iskrinih glavnih direktorjev (bil je 6. avgusta) dogovorili, da to možnost izkoristijo zaradi naslednjih razlogov: ugodna primerjava s skupino komunikacij, visok delež izvoza v celotnem prihodu, usklajevanje organizacij z motnjami v poslovanju znotraj SOZD in usklajevanje organizacij skupnega pomena znotraj SOZD. Tako bi se izognili temu, da bi vsaka delovna organizacija posebej prikazovali svoje rezultate v občini, pač pa bi kot Iskra usklajeno nastopali v občini Ljubljana-Center. Vsekakor pa bodo delovne organizacije že naprej ostale materialno samostojne, kajti pri poskusu skupnega nastopanja pri realizaciji prikazovanja kriterijev gre le za administrativno določanje, ne pa za reše-

vanje Iskrinih »kroničnih zgubašev«, kot so pomislili nekateri razpravljalci na kolegiju. To je poskus, pri katerem bo treba še določiti operativna pravila igre. Zato so na kolegiju iz vsake delovne organizacije predlagali predstavnike v strokovni team, ki bo us-

klajevali odnose med družbenopolitično skupnostjo in SOZD Iskra. Po pregledu možnosti, da Iskra lahko skupno nastopa, seveda v okviru tako resolucijskih načel kot tudi interne zakonodaje, pase bodo dogovarjali in usklajevali naprej.

Na kolegiju glavnih direktorjev pa so pregledali tudi trenutno stanje v Iskrini zunanje trgovinski menjavi, ki se je kar precej poslabšalo. Ne samo, da Iskra ne dosega plana, ampak tudi enakega rezultata iz istega obdobja lani ni

uspela doseči. V sedmih mesecih je realizirala le 121 milijonov dolarjev izvoza, od tega 45% konvertibilnega in 46% klirinškega. Na področju uvoza je položaj nekoliko drugačen, saj je bila v sedmih mesecih preskrba z repromaterialom v vseh delovnih organizacijah zadovoljiva in je bil uvoz za tri odstotke večji kot v enakem lanskem obdobju. To pa pomeni, da kratkoročno gledano delovne organizacije niso bile pretirano zainteresirane za konvertibilni izvoz in so, na primer, pri razporejanju blagovnih fondov premalo pozornosti posvečale izvoznim načrtom.

Pri likvidnostni situaciji Iskre pa lahko rečemo, da je bila v prvem polletju navidezna, saj se plačila v tujini tekoče ne izvajajo. Iskra je v primerjavi z lanskim

letom v tujini plačala 20 milijonov dolarjev manj in ima trenutno 30 milijonov neporavnanih nalogov v tujini. To pa kaže na že kar kritičen položaj. Če bi se danes plačilni promet v tujini sprostil, bi Iskri primanjkovalo 12 milijard dinarjev za poravnavo obveznosti.

Hkrati je tudi dobršen del revalorizacije v prvem polletju Iskra kompenzirala s plačanimi obrestmi in obračunanimi tečajnimi razlikami. Poleg tega je v juliju in avgustu najela 11 milijard kreditov, kar pomeni, da znižanje obrestne mere, ki jo je realiziral novi izvršni svet, v drugem polletju ne bo prineslo nobenih prihrankov prav zaradi povečanega zadolževanja.

Tu so pa še investicije, ki bodo zahtevale ponovno zadolževanje za sprostitev lastnih sredstev, ki

so vezana v zalogah in terjatvah kupca.

Vzroke za pravzaprav nerazumno stanje bi lahko iskali v Iskrinem morda prelagodnem zadolževanju pa v samem nestimulativnem okolju in v internih razlogih, ki so prav tako vezani na samo gospodarsko okolje. Že podatek, da se Iskrina izvozna politika ni spremenila že celih deset let in da se konkurenčne sposobnosti na tujih trgih niso izboljšale, kar veliko pove.

Vse navedeno kaže, da se bo položaj v Iskri v drugem polletju precej poslabšal na vseh področjih in bo treba nedvomno nekaj storiti ter sprejeti ukrepe za izboljšanje položaja. Zato so se Iskrini direktorji dogovorili, da bodo do septembra pripravili akcijski načrt, ki bi ga pregledal in sprejel

delavski svet SOZD. Predstavniki Iskre Commerce bodo skupaj z delovnimi organizacijami pregledali možnosti za izboljšanje stanja v vseh Iskrinih delovnih organizacijah.

Vsekakor je eden od izhodov v tem, da se je treba sedaj, ko so se pogoji za izvoznike izboljšali, čimbolj zavzemati za doseganje načrtovanega konvertibilnega izvoza za letošnje leto. Ker plana, ki je dokaj visoko postavljen, ne bo možno doseči, si je treba prizadevati, da se mu vsaj približamo. Kajti vemo, da se bo, če se ne bodo uresničili izvozni plani, vse to povratno odražalo na možnostih uvoza. To pa bi posledično povzročilo težave pri reprodukciji, akumulaciji, dohodku in konec koncev tudi pri osebnih dohodkih.

Vesna Žunič

Iskra Široka potrošnja

V leto 1987 drugače organizirani

Delegati delavskega sveta Široke potrošnje so na zadnji seji pred letošnjimi dopusti vendarle presekali gordijski vozle samoupravne (ne)organiziranosti Široke potrošnje: izvolili so novočasno vodstvo in potrdili program reorganizacije.

Novi v. d. glavnega direktorja Široke potrošnje je postal direktor TOZD Elektromotorji Železniki Tone Rakovec, ki je sestavil tudi sprejemljiv program poteka reorganizacije Široke potrošnje. Do konca julija je bil tako sestavljen koncept makroorganiziranosti novih subjektov (predvideva ustanovitev treh novih enoviti DO: povezala naj bi se TOZD Elektromotorji Železniki in TOZD TGA Reteče, ki naj bi pripojila tudi ljubljansko TOZD Raziskovalni inštitut; TOZD TV Pržan naj bi se pridružila sežanska Elektr-

oakustika in ljubljanska TOZD Prodaja, spodnjeidrijska Montaža pa naj bi pod svoje okrilje sprejela vrhniške Antene. Delavci DSSS, ki je ta koncept ne predvideva več, naj bi se prerazporedili med novonastale subjekte. Že 15. septembra naj bi se v vseh kolektivih za take vezi odločali na referendumih in z novim letom pričeli tudi dejansko delovati. Tak koncept je delavski svet potrdil z večino glasov, soglašati pa bodo morali še delavski sveti temeljnih organizacij in sicer do 14. avgusta.

Stane Fleischman

Iskrin sindikat o izboljševanju poslovne uspešnosti

Na 5. seji predsedstva KOS SOZD Iskra je član KPO Ilija Medič opozoril na tri prednostne naloge, ki jim moramo nameniti vso pozornost, to pa so vztrajati pri izpolnjevanju načrta konvertibilnega izvoza, okrepitvi in usmeritvi investicij v nove tehnologije in znanja ter zaradi blokade plačil v tujino kriti tečajne razlike.

Obpravnavam predlogov ukrepov za izboljšanje poslovne uspešnosti Iskre se je v dneh pred kolektivnimi dopusti v Iskri pridružilo tudi predsedstvo KOS. Uvodno obrazložitev je podal član KPO SOZD Iskra Ilija Medič in jo razdelil na štiri področja — poslovanje v minulem SR obdobju, poslovanje letos z oceno do konca leta omenjeni predlog ukrepov ter informacijo o ukrepih ZIS in vplivu teh ukrepov na Iskro.

Glede poslovnih rezultatov v letošnjem prvem polletju je Ilija Medič izrazil določen optimizem, saj poteka proizvodnja dokaj normalno, mnogs bolj vprašljivo pa je, kako bo v letošnji drugi polovici, ko zaradi blokade plačil v tujino Iskri že primanjkuje repromaterialov. Marsikaj je zdaj odvisno prav od ukrepov ekonomske politike, ki bi morali bistveno poseči v spodbu-

janje izvoznega gospodarstva. Dlje se je zadržal tudi pri problemih Iskrinih firm v tujini, problemih, ki nastajajo prav zaradi neplačevanja Iskre.

Kot že rečeno, je Ilija Medič podrobno predstavil tudi t. i. predlog ukrepov za izboljšanje poslovanja SOZD Iskra. Ta predlog je obravnaval in tudi podprl kolegij glavnih direktorjev, člani sindikalnega predsedstva pa so menili, da predlog predvsem niza podatke, manj pa daje napotke, kaj in kako moramo spremeniti, da bi res dosegali boljše poslovne rezultate. Predsedstvo KOS je tudi menilo, da mora kritičnost v analizi slabosti poslovanja služiti predvsem kot motivacija za boljše delo, nikakor pa ne sme povzročati demoralizacije. Predsedstvo se je zavzelo tudi za točno določitev rokov in nosilcev izvajanja ukrepov.

Na seji je med drugim tudi obravnavalo pobudo Iskre Delte, da se prične postopek sprememb in dopolnitev nekaterih samoupravnih sporazumov v Iskri. To pobudo je delavski svet celotne Iskre že sprejel, predsedstvo KOS pa predlaga, da v vseh delovnih organizacijah ustanovijo strokovnopolitične komisije, ki bodo preučile sedanje samoupravne sporazume ter nato do sredine septembra sporočile svoje morebitne pripombe in predloge za spremembo teh aktov.

LD

Vodenje Široke potrošnje do novega leta, ko naj bi se konstituirale nove tri delovne organizacije, je prevzel Tone Rakovec (na fotografiji). Člani začasnega vodstva pa so še Tone Pečnikar, zadolžen za tržištvu, Karel Karđoš, tehnično razvojno področje, Primož Pegam, finance in Tone Lavtar, samouprava. Člani skupine za vodenje in koordinacijo reorganizacije pa so: Zoran Polič (KPO SOZD Iskra), Tone Rakovec, Jure Butina (TV Pržan), Edo Svetlik (Montaža Spodnja Idrija), Jože Golob (SOZD Iskra). Ob tem velja pojasniti, da so za izvedbo poteka reorganizacije posebej zadolženi direktorji temeljnih organizacij, kjer naj bi bili v prihodnje sedeži treh enoviti DO: Elektromotorji Železniki, TV Pržana in Montaže iz Spodnje Idrije. (SF)

Iskrina trgovina tudi v Kranju

Kar 35. Iskrinim prodajalnam v Jugoslaviji se je v dneh proslavljanja štirih desetletij Iskre v Kranju pridružila še šestintrideseta.

Čeprav se sliši morda nekoliko čudno, je le res, da Iskra do nedavnega v Kranju ni imela svoje lastne, tako imenovane industrijske prodajalne. Vzrokov za to je bilo več, med njimi pa sta prevladovala predvsem želja po osvojitvi širšega jugoslovanskega tržišča in pa pomanjkanje denarja za takšno investicijo. Razen tega Iskra v Kranju tudi ni našla oz. dobila ustreznih lokacij pa tudi sedanja na Gorenjskem sejmišču ob Savi verjetno ni najboljša. No, pristojni v Kranju obljublajo, da bo Iskra končno le dobila sebi ustrezne prodajne prostore.

Otvoritve Iskrine prodajalne v okviru poslovno-prireditvenega centra Gorenjski sejem so se udeležili predstavniki kranjskega gospodarskega in družbenopolitičnega življenja in vodilni delavci Iskre. Slavnostna govornika sta bila direktor Iskrine trgovinske mreže v Jugoslaviji iz Iskra Commerce Marko Perenič in glavni direktor Kibernetike in predsednik koordinacije treh kranjskih delovnih organizacij Peter Kobal.

V prodajalni želi Iskra ponuditi kupcem svoj celotni proizvodni program, tudi tistega, ki ga trgovska mreža zaradi svojih posebnosti ne prodaja. Gre predvsem za rezervne dele, za širok izbor elektronskih elementov, za specialne izdelke, ki terjajo

pri prodaji visoko tehnično znanje in specializacijo, potem so tukaj tudi novosti iz Iskrine proizvodnje in še bi lahko naštevali. Posebnost prodajalne bo še v tem, da bo založena tudi z izdelki, ki jih zaradi zakonskih določil in tržnih pogojev ni moč prodajati v redni prodaji, po precej znižanih cenah pa bo našlo pot na tržišče tudi blago, ki je ostajalo v skladiščih. Kot Iskrina, povrh pa še kranjska trgovina, bo seveda založena še predvsem z izdelki iz proizvodnih programov telekomunikacij, merno-

regulacijske in stikalne tehnike ter električnega ročnega orodja.

Na slavnosti ob otvoritvi je Marko Perenič med drugim še poudaril: »Prepričani smo, da bo naša nova prodajalna v najkrajšem času zaživela v polnem razmahu in tako opravičila pričakovanja gospodarstva in prebivalcev Kranja, gotovo pa v pomoč tudi širši gorenjski regiji. Z današnjo otvoritvijo se Iskrino sodelovanje s partnerji na tem območju pogloblja, številna družina Iskrinih prodajaln po vsej Jugoslaviji, od Bitole do Kranja pa se je povečala še za enega člana.«

LD

Novo Iskrino prodajalno v Kranju je odprl glavni direktor Kibernetike in predsednik koordinacije vseh treh kranjskih Iskrinih delovnih organizacij Peter Kobal. (Foto LD)

Iskra Elementi

Delovanje mladih v Polprevodnikih

Če pogledamo in hkrati ocenjujemo delovanje naše mladinske organizacije mislimo, da jo lahko ocenimo z uspešno.

Na programsko-volilni konferenci mladinske organizacije Polprevodniki, ki smo jo izvedli v marcu smo izvolili tri nove člane, na prvi redni seji pa smo izvolili novo vodstvo: predsednika, podpredsednika in sekretarja ter napravili program dela, ki je precej pester. Zaradi zamenjave članov predsedstva in vodstva v njem je na pričetku delovanja prišlo do rahle krize, katera pa se zmanjšuje.

Mladinsko delovanje smo razdelili na različna področja. Na področjih, kjer lahko delamo rutinsko, delujejo komisije (organiziranje proslav, delovnih akcij). Na področjih, ki zahtevajo veliko truda in zavzemanja pa deluje celotno predsedstvo. To je predvsem pri informiranju, družbenem standardu mladih.

Pri realizaciji zastavljenega načrta dosežemo neke 75% realizacije. Slaba realizacija je delno krivda same OO ZSMS, del pa odpade tudi na trenutne družbene razmere, saj se pojavlja apatičnost celotne družbe. Ti programi se pojavljajo tam, kjer je potrebna frontnost in pritegnitev mladinske baze za delovanje. To pa ni samo problem naše osnovne organizacije, marveč problem celotne mladinske organizacije. Zato smo v naši temeljni organizaciji dobili enakopravno mesto z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami. Mnenja, ki prevladujejo v družbi, da naj se mladina ukvarja le s kulturo in

športom je bilo v naši osnovni organizaciji že davno postavljeno na stranski tir. Zanimostnost mladih za šport in kulturo že davno presega te meje. Sedaj mladi kažejo drugačne težave, to so stanovanjska problemati-

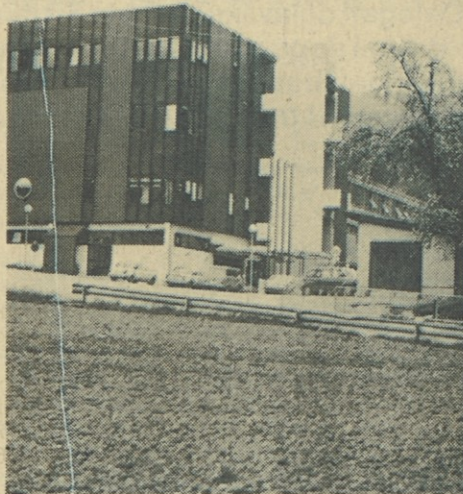
ka, kadrovska politika, ekologija in nagrajevanje po delu. To so glavne postavke delovanja in angažiranosti mladih. Ta področja pa tudi odzemajo največ energije pri realizaciji in zato se vse le z majhnimi koraki pomika na bolje. Prav zato, ker so rezultati še minimalni, se ne smemo s tem zadovoljiti, temveč moramo nadaljevati s takšnim delom, ker le dolgotrajno in vztrajno delo na tem področju nam bo prineslo sadove.

Velika aktivnost predsedstva naše mladinske organizacije se je kazala tudi na povezovanju z občinsko konferenco OO ZSMS Trbovlje. Zaradi ekoloških problemov, tako v naši temeljni organizaciji, kot v celotni regiji smo se povezali z ekološko skupino, ki je pričela delovati v okviru občinske konference, saj moramo prav mi mladi skrbeti za našo bodočnost, oz. boljše in čistejše okolje.

Sodelovali smo tudi s KS ZSMS TELEMATIKA, ERO in KIBERNETIKA. To sodelovanje še vedno traja. Ugotavljamo, da so takšna sodelovanja koristna ker se mladi spoznavajo in izmenjujejo izkušnje. Zato bi želeli in hkrati apelirali, da bi se mladi v okviru KS ZSMS DO in SOZD v čim večjem številu spoznali, saj nas vežejo skupni cilji in interesi v okviru celotne SOZD.

Seveda pa bo naš program temeljil na ključnih 12. kongresa ZSMS, ki je bil v Krškem.

PAVLE KREVL
za predsedstvo OO ZSMS

Slavnost ob zaključku štirih Iskrinih šol

S slavnostjo in podelitvijo spričeval o uspešno končanem strokovnem izpopolnjevanju so se končale 7. Zunanje-trgovinska šola, 4. Raziskovalno-razvojna šola, 2. Šola s področja kakovosti ter 1. in 2. Šola za načrtovanje mikroelektronskih vezij.

»Z opravljeno diplomu pa naj bo to na srednji, višji ali visoki šoli, se študij nikakor ne sme končati: nadaljevati se mora proces permanentnega izobraževanja, kar ste vi v iskrini med prvimi spoznali in se s svojimi šolami tudi vključili v ta koncept. Prav zato čestitam Iskrinemu izobraževalnemu centru in pa seveda udeležencem vseh štirih šol. Pri tem procesu permanentnega izobraževanja pa se šolske ustanove ne smejo zapirati same vase in biti nek pasivni spremljevalec, pač pa se morajo aktivno vključevati v ta koncept.«

To so besede rektorja ljubljanske Univerze Edvarda Kardelja dr. Ivana Kristana, ki jih je izrekel na slavnosti ob podelitvi spričeval o uspešno končanem strokovnem izpopolnjevanju na vseh štirih Iskrinih šolah. Spričevala so podelili kar 52 udeležencem, slavnosti pa so se poleg predstavnikov Iskre udeležili tudi ugledni gostje, med njimi še dekan ljubljanske ekonomske fakultete dr. Marjan Senjur, dekan ljubljanske elektrotehniške fakultete dr. Peter Jereb, predsednik republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje Franci Pivec in drugi. Z Iskrine strani je udeležence šol in goste pozdravil predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič.

Sedma Iskrina zunanje-trgovinska šola je bila v dneh od 4. februarja do 30. aprila in 16. in 17. maja v Škofji Loki. Obsegala je 573 ur. Udeležilo se je 16 Iskrašev z višjo in visoko izobrazbo. V programu je sodelovalo 78 predavateljev, med njimi 17 univerzitetnih profesorjev.

Izobraževalni program je bil sestavljen iz izbranih splošnih in posebnih tem, ki celovito pokrivajo področje mednarodnega ekonomskega poslovanja. Nova specifična in interdisciplinarna znanja, ki jih terja Iskrino poslovanje s tujino, izhajajo iz teoretičnih osnov in so močno naravnana na aktualna vprašanja družbeno-ekonomske in poslovne prakse s končnim poudarkom na Iskrini problematiki mednarodnega poslovanja.

S slavnosti ob zaključku vseh štirih Iskrinih šol

Četrta Iskrina raziskovalno-razvojna šola je bila prav tako v Škofji Loki, bila pa je od 8. do 18. aprila, od 12. do 16. maja in 6. junija. Obsegala je 93 ur skupnih oblik andragoškega dela. Za šolanje so izbrali 24 kandidatov z visoko izobrazbo, oz. končanim podiplomskim študijem. V programu je sodelovalo 26 predavateljev, od tega 23 iz Iskre.

Osrednje teme programa šole so bile metodologija vodenja in izvajanja inovacijskih procesov ter informatika v RR procesu. Poseben poudarek so namenili problematiki vodenja, komuniciranja in dela z ljudmi.

Cilj izobraževalnega programa te šole je usposobiti vodje raziskovalno-razvojnih enot in vodje projektnih skupin, ki bodo sposobni slediti sodobnim zahtevam razvoja Iskre.

Druga šola s področja kakovosti je bila v Škofji Loki v času od 9. do 13. septembra lani. Obsegala je 136 ur skupnih oblik andragoškega dela. Obiskovalo jo je

14 udeležencev, predvsem vodstvenih delavcev v službah kakovosti. Predavalo jim je 22 strokovnjakov.

Program te šole je vseboval znanja, ki pokrivajo integrirani sistem zagotavljanja kakovosti ter posebne teme o potrebni tehnični informatiki. Pomembne so bile v programu zastopane tudi metode in tehnike, ki so potrebne za uspešno vodenje oddelkov v službah kakovosti.

Namen tega izobraževalnega programa je usposobiti vodstvene delavce na področju kakovosti, ki bodo znali organizirati integrirani sistem zagotavljanja kakovosti, torej kakovost vgraditi v vse faze nastajanja izdelka.

Prvo in drugo Šolo za načrtovanje mikroelektronskih vezij smo izvajali v času od 11. 11. do 22. 11. 1985, od 2. 12. do 27. 12. 1985 in od 7. 1. do 17. 1. 1986 ter od 25. 3. do 4. 4. 1986, od 7. 4. do 18. 4. 1986 in od 22. 4. do 30. 4. 1986 v Škofji Loki in v Ljubljani (Iskra — Mikroelektronika). Prva

šola je obsegala 197 ur, druga pa 214 ur skupnih oblik andragoškega dela. Za šolanje smo izbrali 23 udeležencev, mladih inženirjev elektronike. V programu je sodelovalo 17 predavateljev in mentorjev s Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani in iz Iskre Mikroelektronike.

Osrednja tematika programa obeh šol so bile osnove načrtovanja unipolarnih vezij, standardne metodologije načrtovanja integriranih vezij in računalniška programska oprema za načrtovanje vezij.

Program so zaključili z načrtovalsko nalogo.

Cilj izobraževalnega programa je bil seznaniti udeležence z uporabnostjo računalniških orodij pri načrtovanju vezij in usposobiti mlade perspektivne razvijalce na najmodernejši opremi Iskre Mikroelektronike za distribuirano računalniško podprto načrtovanje.

Peter Mihelič:

O naložbah in kakovosti v Iskri Telematiki

Delovna organizacija, ki se želi vključevati v svetovni razvoj in mednarodno delitev dela, mora neprestano vlagati v jutri. To je eno izmed osnovnih pravil trajnega uspeha. Kdor se tega pravila ne drži, se bo prav hitro znašel v težavah. Tako se nam je zgodilo tudi v Iskri Telematiki: po uspešnih investicijah v sedemdesetih letih smo za dolgo časa zaspali in se prebudili šele, ko nam je začela teči voda v grlo. Zdaj že več let skušamo popraviti zamujeno.

Zgolj naložbe v nove programe, kadre, opremo in prostore seveda še niso dovolj za uspeh. Morda še bolj pomembna je kakovost izdelkov. Zgodí se celo, da ima kupec raje dobro delujočo tehnološko izdelano izdelke, kot pa zadnji krik tehnike z vsemi (ne)kakovostnimi muhami, ki se pri vseh, še posebej pri slabo razvitih in izdelanih novostih pač obvezno pojavljajo. Kakovost v najširšem smislu besede lahko raste le iz dolgoletne tradicije, vrasti se mora v vse pore našega življenja in dela. Ne kampanjska akcija, temveč le kakovostno pripravljena in nepretrgano uresničevana aktivnost nas lahko pripelje do cilja do ravni kakovosti, ki bo zadovoljila kupce naših izdelkov in s tem tudi nas same.

V zvezi z naložbami in kakovostjo se v zadnjem času pri nas veliko dogaja. Zato smo prosili Petra Miheliča, direktorja področja za kakovost in tehnologijo in namestnika glavnega direktorja Iskre Telematike, naj nam aktivnosti predstavi na makro ravni, v prihodnje pa lahko pričakujete še druge zapise, zlasti s področja kakovosti.

Poglejmo, kako je inženir Mihelič odgovoril na naša vprašanja!

Dosedanje naložbe smo dobro izpeljali, toda potrebne so še nove

»Po dobrih štirih letih ugotovljamo, da je bila delitev Iskre Elektromehanike na tri delovne organizacije (1. 1. 1982) za Telematiko ugodna le na videz. Razvojni cilji, oprti predvsem na Sistem Iskra 2000, razvit z lastnimi silami, ki naj bi bistveno prispevali k uspešnosti prodaje na tujih trgih in korenito spremenili konvertibilno bilanco izvoza v Telematiki, so bili leta 1981, ko smo vložili v banko investicijski program »Hišne centrale Iskra 2000«, precej bolj oddaljeni, kot smo si zamišljali.

Prepotrebna naložba za omenjeni program je vsebovala predvsem opremo za razvojne laboratorije, testiranje in kontrolo kakovosti ter nove proizvodne tehnologije, vendar se je polna tri leta zatikala na najrazličnejših stopničkih družbene verifikacije. Vrsta neugodnih doqajani v gsspodarskem razvoju Jugoslavije in tudi znotraj SOZD Iskra (če spomnim samo na dogodke v zvezi z razvojem računalništva Iskre, ali razprave, kaj je potrebno prej realizirati — Sistem Iskra 2000, ali Sistem 12) je bistveno zavlakčevala

la odobranje investicijskega programa, ki je bil pravzaprav po desetih letih (v obdobju 1972—75 smo uresničili naložbo v razvoj proizvodnje sistema Metaconta 10 C) prva naložba v telefonijo, od katere si v Telematiki še danes veliko obetamo.

Razvoj dogodkov je poznan: v začetku leta 1985, ko bi po prvotnem načrtu naložba že morala prinašati izvozne rezultate, smo z investicijskimi deli šele začeli.

Delo s sodobno opremo je hitrejše in bolj učinkovito, poleg tega pa je možno zagotavljati visoko kakovost izdelkov.

Danes, po 18 mesecih, je končno zaključena in investicijski program je uspešno izpeljan. Če zanemarimo gradnje v Kranju in Ljubljani, ki predstavljajo v celotni naložbi le čertino sredstev in so v zaključni fazi, je bila vsa ostala oprema naročena, dobavljena in instalirana tako, da je je nekaj že dlje v uporabi. Tudi gradnji (stavba A4 na Laborah in MSO v Stegnah) stagotovi, opravljamo še instalacijska in zaključna dela, potem pa bomo pričeli naseljevati tehnološko opremo.

Skupno je bilo z naložbo »Iskra 2000« zgrajenih 13.500 m² novih površin, nabavili pa smo 54 različnih računalniških sistemov, 314 kosov merilne opreme in instrumentov ter 106 strojev, naprav in materialne opreme.

Investicijski službi je uspelo v predvidenem času — brez večjih podražitev — nabaviti in uvoziti opremo. Služba za vzdrževanje pa je večino te opreme sama instalirala in pripravila za proizvodnjo. Celotna naložba je po cenah v maju 1986 veljala ca. 6.000 milijonov din, od tega je za 8,6 milijona dolarjev uvožene opreme. Vse podražitve, ki

skupno niso presegle 15% celotne naložbe, se nanašajo predvsem na carino zaradi spremembe paritete dolarja.

Nabavljena oprema iz naložbe »Iskra 2000« je bila izbrana tako, da se dopolnjuje z opremo v naložbi »Javni digitalni telefonski sistemi« (ki bo v realizaciji leta 1987—88) in tvori enotno tehnološko bazo za razvoj proizvodnje — tako Sistema Iskra 2000, kot Sistema 12. V objektu A1 bosta skupno in racionalno

Peter Mihelič, direktor tehnologije in namestnik glavnega direktorja Iskre Telematike.

le postopno in prav gotovo bodo za njihovo uresničenje potrebne vse sile vsakega člana našega kolektiva.

Geslo »Znanje za prihodnja leta«, ki smo ga zapisali ob 40-letnici Iskre, potrjuje, da ima Iskra tudi tradicijo izkušenj v kakovosti in vse pogoje, da ob trdni volji doseže sicer visoko postavljeno košarico ciljev. Sprejetje in uresničitev teh ciljev nam ne narekuje samo želja naše družbe, da prebrodimo sedanjno gospodarsko krizo, temveč tudi dejstvo, da našim teleinformatičnim programom konkurira vse več drugih jugoslovanskih proizvajalcev.

Naslednja naložba, ki bo spremljala razvoj sistema 12 za velike javne centrale in tudi razširitev Sistema Iskra 2000 na javne, končne in vozne centrale, bo veljala po cenah v letošnjem maju 16.910 milijonov din in vsebuje za 12,96 milijonov dolarjev uvožene opreme, za 7,46 milijonov dolarjev storitev (šolanje, tehnična asistenca, dokumentacija in CDE) ter za 4,52 milijonov dolarjev obratnih sredstev za financiranje reprodukcijskega materiala iz uvoza. Nova investicija je torej v primerjavi z »Iskra 2000« po vrednosti dvainpolkrat večja, osnovnih sredstev bo za 40% več, gradnje pa bodo manjše in znašajo le dobrih 10% celotne naložbe.

Telematika je bila v prvih letih svoje kratke zgodovine (1982—83—84) prostorsko povsem razpeta med Savsko loko in Labore.

Postopno smo uspevali prenašati posamezne dejavnosti s stare lokacije na novo. Od računskega centra prek površinske obdelave, skladišč, nabave, proizvodnje sestavnih delov do vodstva delovne organizacije, ambulante itd. smo v štirih letih uspešno koncentrirali dejavnosti in ustvarili pogoje za boljše delovanje vseh služb. Z razširitvijo prostorov (objekt A4) bo mogoče preseliti s Savske loke na Labore še zadnje tri službe: službo za plan, analize in statistiko, računovodsko službo in finančno službo.

Z gradnjo v naložbi »Javni digitalni telefonski sistemi« (objektov A5 in A6, oz. zadnje osmine objekta A), bomo v Telematiki uredili prostor, ki bo namenjen reševanju skupnih

skladišč (potrebno je odpraviti tri šotore), povečali prevzem, vhodno kontrolo in laboratorije, uredili odpremo, večji del prostora pa namenili tehničnemu razvoju za laboratorije, prototipne delavnice in proizvodnjo programske opreme.

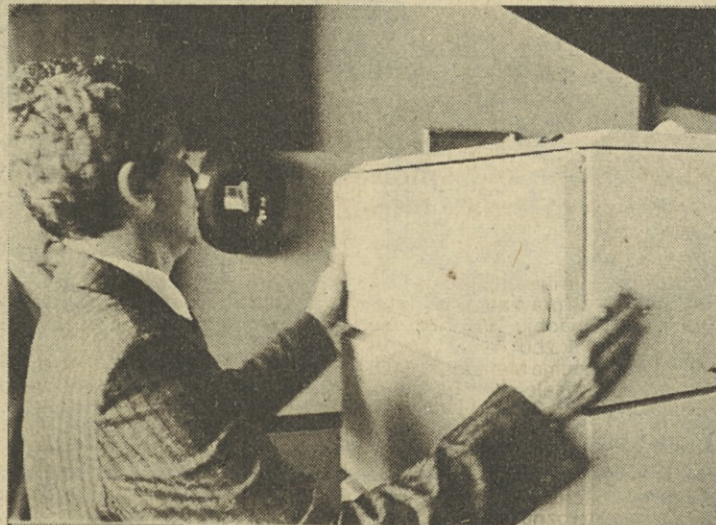
Naložba »Javni digitalni telefonski sistemi« vsebuje tudi 3.000 milijonov din vložka v prenos znanja in razvoj boljše strukture strokovnih kadrov. Slednje bo Telematika nujno potrebovala za obvladovanje zahtevnega programa proizvodnje — v tehničnem, tehnološkem in organizacijskem pogledu. Znanje, ki si ga bodo pridobili posamezni člani našega kolektiva, bo potrebno prenašati naprej in ga postopno spreminjati v produkt — samo tega je namreč možno tržiti pa naj si bo to v obliki izdelka, programske opreme, ali usluge. V vsakem primeru bomo uspešni le, če povežemo znanje z delom in izkušnjami ter v organizirani obliki spremenimo delo v proizvod, ki bo imel tudi vrsto lastnosti, ki jih običajno označimo z eno besedo — kakovost.

Kakovosti namenjamo večjo pozornost in že so tu prvi pomembni rezultati

»Kakovost, ki se prav gotovo in predvsem zrcali v naših izdelkih na trgu in v uporabi, je prepogosto samo beseda brez pravega ozadja. Prav bi bilo, da bi pojem kakovost razčlenili in spoznali, da nastopa na vsakem koraku in na vsakem mestu. Kakovost je relativna in ocenljiva le, če je njena zahtevana raven definirana, označena na dokumentaciji in če obstaja v delovnih navadah, oz. v pojmu tradicija, torej v vrednosti našega imena. Možno jo je hitro izgubiti, zelo težko pa pridobiti in gojiti.

Iskra ima 40-letno tradicijo, to danes že skoraj vsakdo ve, manj pa je tistih, ki se zavedajo, kako težko je to tradicijo varovati, ali celo izboljšati. Pri tem lahko kot razveseljiv aktualni primer navedemo Tovarno tiskanega vezja, ki je uspela z uvedbo nove tehnologije večšljivega tiskanega vezja — s postopkom TENTING, s širino vodnikov 0,14 mm.

Triletno poglobljeno delo, učenje in šolanje ter uvajanje v praktično delo je končno rodilo sadove. Tovarna tiskanega vezja je v tem času dobila vrsto novih naprav za foto postopek, sitostisk, vrtnje in programiranje, več novih galvanjskih linij, stroje za čiščenje lukenj, površin in raziglanje ter specialne naprave za kontrolo geometrije, notranjih plasti, električno testiranje in za vzdrževanje elektro kemičnih kriterijev pri nanašanju bakrenih plasti. Inženirji, tehniki, mojstri in delavci TOZD TIV so uspeli vpeljati nove naprave, osvojiti nove postopke obdelave in tudi uspeli doseči kakovost, ki jo predpisuje zahtevni kupec IBM Sifi.

Investicija »Iskra 2000« je pomembno vplivala na uspešnost nove generacije Sistema Iskra 2000, medtem ko so odločilno vlogo seveda odigrali naši ustvarjalni strokovnjaki.

Kvalifikacija, ki je bila te dni podeljena Iskri Telematiki, pomeni, da smo postali dobavitelj večšljivih panelov ter, da obvladamo proizvodni proces in izdelek. Lahko bi rekli, da je za nami pol poti. Gotovo s pa tudi redna proizvodnja večplastnih panelov, ki se bo pričela v letošnjem avgustu, ne bo brez težav. Začeli bomo z majhno dnevno količino 30 panelov, vendar bo kljub temu potrebno zbrati vse sile s poudarkom na kakovosti na

vsakem koraku proizvodnega procesa. Računamo, da bo delo steklo in, da bomo v letu dni dosegli predvideno dnevno količino 200 panelov.

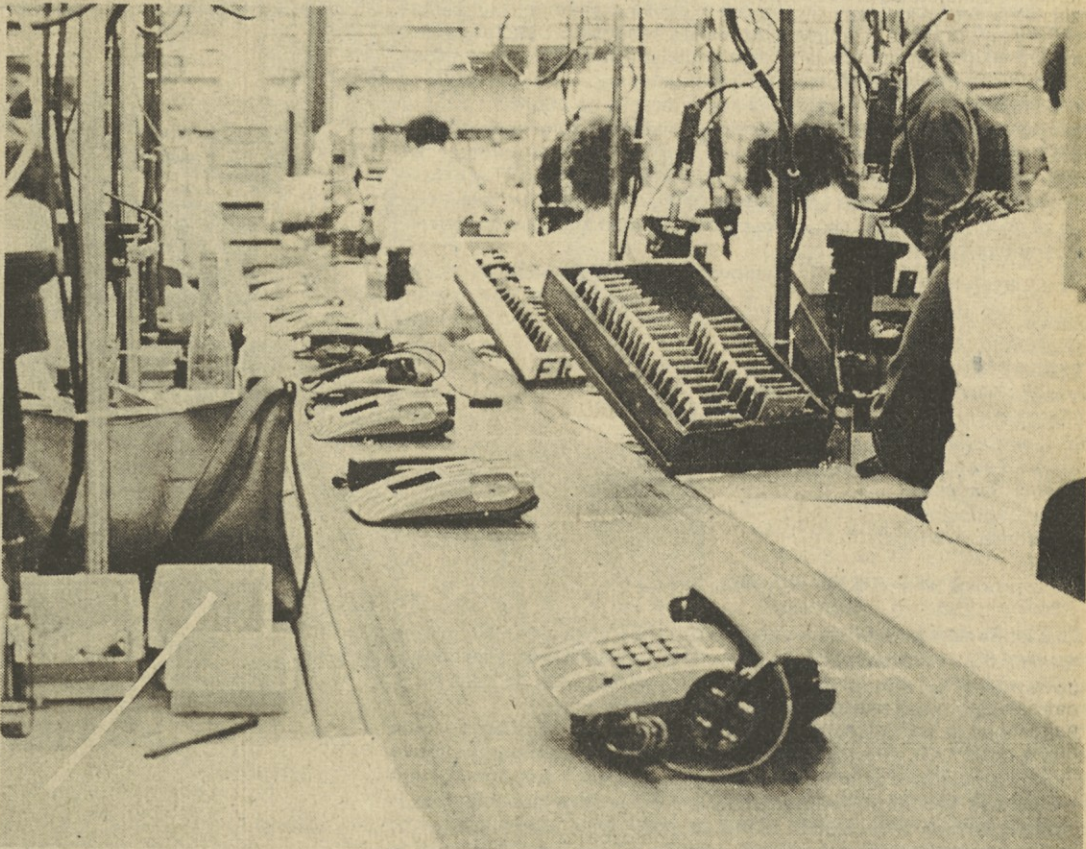
Izvoz panelov v razviti svet pomeni poleg deviznega priliva tudi nenehen razvoj kakovosti in boj za čimvečji izplen. Na tej poti nas čaka razvoj tako imenovanih visokih tehnologij in s tem kontinuiran napredek v produktivnosti za daljše obdobje.

Kolektivu Tovarne tiskanega vezja moramo čestitati, posebno vodilnim delavcem in tehničnim strokovnjakom, mojstrom in delavcem v proizvodnji, ki so marsikdaj žrtvovali tudi prosti čas. Poleg rednega dela so uspeli osvojiti novo znanje in ga potrdili tudi v praksi. Kvalifikacija za proizvodni proces in za izdelek vnovič dokazuje, da je z vztrajnim in marljivim delom možno doseči tudi višje cilje. Priznanje moramo izreči še članom skupine za uvajanje, tako iz delovne organizacije Intertrade, kot firme IBM Sifi, s katero smo podpisali sporazum o poslovnem sodelovanju. Spoznanja, znanje in praksa ter nova tehnologija služijo seveda predvsem naši proizvodnji telekomunikacijskih naprav. Duh kakovosti in doslednosti ter tehnološko disciplino, ki smo jo pričeli uvajati v TIV, moramo postopno prenašati v ostale dele našega kolektiva.

Aktivnosti za večjo kakovost, s katerimi že najmanj tri leta poskušamo obrniti pozornost predvsem na kakovost izdelkov in tudi proizvodnih procesov, prinašajo nekaj rezultatov. Med te vsekakor sodi razvoj nove generacije Sistema Iskra 2000 (SI 2000/014, verjetno SI 2000/224 itd.). Soodčenje s kakovostjo smo doživeli tudi ob testiranju aparata ETA 80 in garniture Isicom super pri UK-BABT, uradu PTT Velike Britanije, čigar član nas je obiskal v Kranju.

Vedno znova pa ugotovljamo, da

(Dalje na 10. strani)

Zavest o pomenu kakovosti v najširšem smislu besede mora prodreti v vse pore našega dela in življenja v delovni organizaciji. Vsakdo od nas lahko prispeva svoj del in na koncu bo rezultat velik. (Fotografije: Dean Dubokovič)

so naše delovne navade premalo naravnane v kakovost. Zato smo se letos odločili izdelati Poslovnik za kakovost, v katerem želimo poudariti elemente kakovosti pri našem vsakdanjem delu. V tem poslovniku, ki ga bomo postopno dograjevali, bodo opredeljeni predvsem pogoji, ki morajo biti izpolnjeni pri snovanju novega izdelka, sistema programa, ali usluge ob posameznih stopnjah razvoja izdelčne in procesne tehnike ter seveda kakovost ponovljivosti v sami proizvodnji. Naši cilji bi morali biti jasni:

- izdelati in dobaviti izdelek brez napak,
- nove izdelke dobaviti zanesljivejše od predhodnih,
- stroške kakovosti s preventivo zmanjšati na najmanjšo še sprejemljivo raven.

V tem smislu bo Služba za kakovost izdelala Program in politiko kakovosti v Telematiki, ki bo poleg Poslovnika za kakovost prav tako pomemben dokument za napredek naše poslovne usmerjenosti v boljšo kakovost.

KAZIMIR MOHAR

Naša Tovarna tiskanega vezja postaja zgled dobre organiziranosti, sodobne opremljenosti in kakovostnega dela.

Nova koncentracija kapitala med svetovnimi proizvajalci javnih telekomunikacijskih sistemov

Tuje časopisje je objavilo vest, da bo predvidoma kmalu prišlo do skupnega podjetja med ameriško firmo ITT in francoskim podjetjem CGE. Postavlja se vprašanje, kaj ta dogodek pomeni in kako bo vplival na osvajanje in proizvodnjo novega digitalnega Sistema 12 v Iskri Telematiki.

Med vodilnimi svetovnimi proizvajalci telekomunikacijske opreme je prišlo dokaj nepričakovano do dogodkov, ki so pomembni tudi za nas. Ameriška korporacija ITT se je sporazumela s francoskim CGE (podjetje je v državni lasti) o formiranju skupnega podjetja (joint-venture) za razvoj, proizvodnjo in trženje telekomunikacijskih sistemov.

V zadnjih letih smo pričali procesu koncentracije na področju proizvajalcev javnih digitalnih telekomunikacijskih sistemov, zato omenjena poteza ITT pravzaprav ne preseneča. Razlogi za to so v ogromnih sredstvih, ki so potrebna za razvoj velikega javnega digitalnega sistema (ITT je v razvoj Sistema 12 vložila približno 1,5 milijarde dolarjev). Manjši, proizvajalci so drug za drugim propadli tako, da je bil položaj med zadnjimi dogodki na svetovnem prizorišču naslednji:

Podjetje	Svetovni trg telekomunikacijske opreme	% trga
ATT (ZDA)	Komutacija, prenos, PBX, telefoni	31
ITT (ZDA)		12
Siemens (ZRN)		11
GTE (ZDA)		7
NEC (Japonska)		7
Northern Telecom (Kanada)		7
Ericsson (Švedska)		7
Hitachi (Japonska)		5
CGE/Alcatel (Francija)		2
Ostali		11

Skupna prodaja 34 mrd. \$ (Vir: Financial Times)

Po zadnjih dogodkih bo nova združba ITT/CGE utrdila drugo mesto na svetovnem trgu, s čimer bo Sistem-12 postal glavni neameriški telekomunikacijski sistem v svetu. Sistem E 10, ki ga proizvaja CGE, je namreč po zasnovi in tehnologiji precej starejši od Sistema 12.

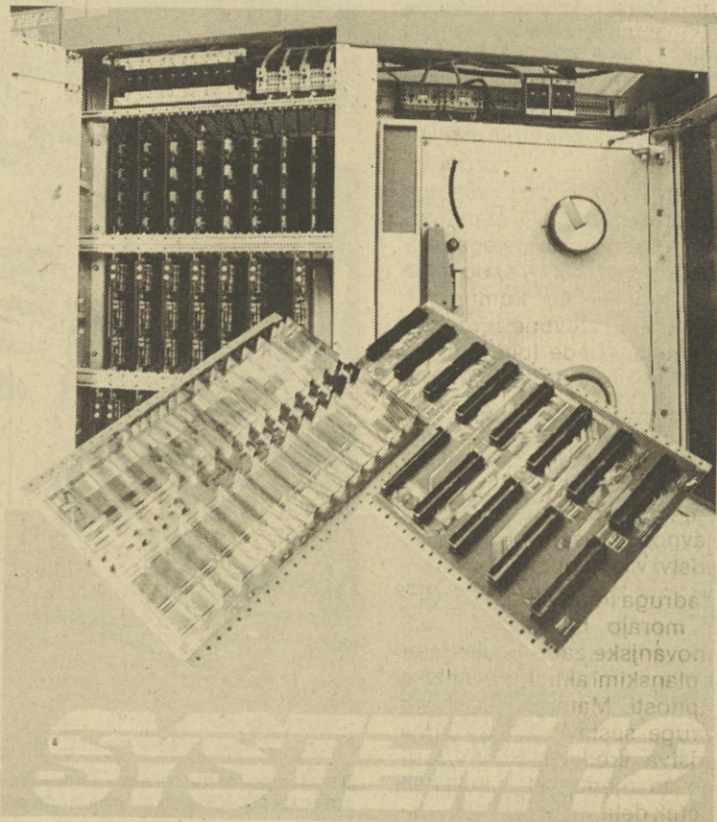
Predvideno je, da bo 30% novega podjetja imela v lasti ITT, 70% pa bodo razdelile firme: CGE (Francija), CGB (Belgija), Telefonica (Španija) in predvidoma nemška družba, katere ime še ni bilo sporočeno. Novo podjetje bo že od samega začetka obvladovalo tržišča 75 držav z dvema sistemoma, ki sta nastala ločeno, to sta Sistem 12 in E 10. Naročila za Sistem 12 že sedaj znašajo 12 milijonov linij v 20 državah, s tem da 140 central v 13 državah že obratuje. Naročila za E 10 so še večja, 14 milijonov linij v 53 državah pa že deluje.

Ocenjujemo, da se je družba ITT odločila za ta korak zato, da bi si po ogromnih vlaganjih v Sistem 12 izboljšala likvidnostno situacijo in, da bi svojemu (po splošni oceni najsodobnejšemu) sistemu zagotovila dovolj veliko tržišče. Govorimo o nekajletni perspektivi, saj bodo v začetku tržne akcije tekle ločeno tako kot so zastavljene.

Po naših najnovejših razgovorih s firmo BTM (Belgija), ki je naš licenčni partner, lahko povemo, da ti dogodki ne bodo imeli nobenega negativnega vpliva na realizacijo projekta Sistem 12 v Iskri Telematiki, v poznejših fazah pa lahko celo pričakujemo ugodne posledice te združitve.

O morebitnih nadaljnjih pomembnejših dogodkih bomo še poročali.

Blaž Kavčič — Marko Jagodič

Stanovanjska zadruga

Od prvotnih predlaganih treh je ostala ena sama lokacija v občini Vič na Jurčkovi poti

Invest servis je letos sprožil pobudo, da zainteresirani v ljubljanskem bazenu organizirajo stanovanjsko zadrugo.

Iz dveh razlogov: da individualni graditelji pridejo do stanovanj in, da Invest servis da na voljo strokovnjake, ki bi lahko pridobili stavbna zemljišča, potrebna za gradnjo stanovanj in stanovanjskih hiš, izdelali ustrezno dokumentacijo, vodili nadzor, skratka — prevzeli tehnični del gradnje za zadrugo.

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu določa, da delovni ljudje in občani za svoje potrebe ustanovijo zadrugo. Zadruga so lahko samoupravne organizacije, združujejo delo in sredstva in **so pravne osebe**. Zato delajo v svojem imenu in na račun članov, nabavljajo material, toda ne ustvarjajo dohodka. Za obveznosti jamčijo njeni člani, ustanovi pa jo najmanj 30 delovnih ljudi, ali občanov. Sredstva za ustanovitev in začetek dela zadruge zagotovijo ustanovitelji v obliki denarnih sredstev. Šteje se, da je zadruga ustanovljena z dnem, ko je najmanj 30 članov zadruge podpisalo samoupravni sporazum o njeni ustanovitvi in, ko ga potrdi izvršni svet skupščine po predhodnem soglasju stanovanjske skupnosti.

Samoupravni sporazum o ustanovitvi zadruge vsebuje med drugim tudi način delegiranja in odpoklica delegatov v zbor uporabnikov skupščine stanovanjske in komunalne skupnosti in stavbne zemljiške skupnosti. Glede Invest servisa, oz. njegovega inženiringa, pogoje za oddajo strokovnih nalog in opravi organizacijam združenega dela, delovnim skupnostim oz. delovnim ljudem, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov.

Zadruga ima svoj statut, vendar morajo biti planski akti stanovanjske zadruge usklajeni s planskimi akti stanovanjske skupnosti. Materialno osnovo zadruge sestavljajo naslednja sredstva: sredstva članov zadruge za njeno ustanovitev in začetek dela, ki jih zagotove us-

tanovitelji zadruge, lastna sredstva članov zadruge za nakup, graditev, prenos in gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami, ki jih združujejo v zadrugi, nadalje namenski krediti za privarčevana sredstva zadruge in njenih članov, stavbna zemljišča, na katerih ima zadruga pravico uporabe in bančna namenska sredstva.

Zadruga preneha v dveh letih po tem, ko je skupščina soglasno sklenila, da zadruga preneha in, če se je število njenih članov zmanjšalo pod 20. Premoženje, ki ostane po prenehanju zadruge, se razdeli med člane zadruge, razen premoženja, ki je bilo pridoblje-

no z družbenimi sredstvi in premoženja, ki ga ni bilo mogoče razdeliti med člane zadruge. To premoženje se izloči stanovanjski skupnosti občine, kjer je sedež zadruge.

Tako zakon. Razume se, da je članstvo prostovoljno, vendar je zadružnik lahko član samo ene zadruge. Zadruga ima skupščino, vsi člani so delegati.

Invest servis je v ta namen sodeloval na pet delovnih organizacij Iskre, da posredujejo podatke o interesih za individualno gradnjo. Prijavilo se je 140 potencialnih kandidatov za ustanovitev zadruge, vzporedno pa je stekla tudi akcija v ljubljanskih občinah, kje bodo v bližnji prihodnosti na voljo gradbene parcele.

Skraja so bile na voljo sorazmerno ugodne lokacije. Največ individualnih graditeljev se je odločilo za Podutik — med Cesto Andreja Bitenca na severu in Podutiško cesto na jugu. Tod bi potekala terasasta gradnja. Pripravljen je bil zazidalni načrt, vendar ni bil sprejet. Glavni zadržek je bil, da je gradnja možna šele čez štiri do pet let.

Druga lokacija je bila predvidena v občini Bežigrad, na tako imenovani Črnuški gmajni — Smrečje pri drevesnici. Predviden začetek gradnje vrstnih in atrijskih hiš je bil določen za oktober 1986. V zakupu jo ima Splošno gradbeno podjetje Grosuplje. Invest servis o tem še nima podatkov, morda jih bo dobil konec avgusta, ali v začetku septembra.

In končno lokacija na Jurčkovi poti občine Vič, med dolensko železnico, Peruzzijevo ulico in potokom Galjevica. Zemljišče je občinsko, komunalno urejeno, plin, električna, vodovod in kanalizacija. Začetek del je možen spomladi leta 1987, dokončana gradnja pa že v jeseni 1987. Obstaja možnost gradnje prve stopnje 40 parcel vrstnih, ali atrijskih hišic, vendar bi bilo treba združiti sredstva, ki bi za to število znašala 280 milijonov dinarjev. Na istem prostoru gradi SCT, kjer terja za hišo 117 m², zgrajeno do četrte stopnje 42 milijonov dinarjev, kar kaže na silno draginjo, zato Invest servis okleva v svojih prizadevanjih za gradnjo. Tod je namreč potrebno pilotiranje prej močvirnatoga terena.

Kljub tem neugodnim podatkom Invest servis še naprej išče možnosti za gradnjo, vendar bi morali imeti vsaj 40 zadružnikov, ki bi združili določena sredstva, da bi izdelali komunalno infrastrukturo.

Potrebna bi bila anketa, koliko so zadružniki finančno sposobni poravnati obveznosti. Invest servis se namreč ne more ozirati le na tiste individualne graditelje, ki že imajo izbrano lokacijo pa se žele priključiti k zadrugi in s tem pridobiti status zadružnika zaradi delne, ali popolne oprostitve prometnega davka.

Marjan Kralj

Naš dom v Porečju

Upokojemcem Tovarne števecv

TOZD Števeci obvešča svoje upokojemcem, da ima od oktobra do aprila 1987 proste zmogljivosti za letovanje v kampu Terme Čatež. Letovanje v hišici stane 2.000.— din dnevno. V ceni je zajeta najemnina hišice in uporaba bazenov. Prijave sprejema Janez Bitenc, tel.: 21-51, komisija za letovanje.

Zoran Drobne

Darinka Žibert

medišev

premalo zaseden

Počitniški dom v Poreču je dobila kranjska Iskra v upravljanje leta 1957« je začel naš pogovor Zoran Drobne in nadaljeval: »Takrat je bilo tu samo zidovje in Iskrini delavci so s prostovoljnimi akcijami dom obnovili. Goste je dom sprejel prvič leta 1959. Vmes je bil dom dvakrat generalno obnovljen, nazadnje letos. Tako smo obnovili keramiko, pobrusili parket, pobarvali okna in vrata, obnovili sanitarije, uredili teraso, iz sredstev za amortizacijo smo nabavili nove stroje za kuhinjo in podobno. Zmogljivost našega doma je petdeset ležišč, osebje pa šteje pet ljudi. Strežbo smo dobili prek študentskega servisa, kuharice pa so Ljubljankinje iz osnovne šole F. Bevka.

Cena penziona je za Iskraše, ki združujejo sredstva za našo dejavnost, 2.800 din. To naj bi bila ekonomska cena. Za to ceno smo se odločili letos, ker je lanska cena 700 din povzročila izgubo 118 milijonov dinarjev, kar je povzročilo veliko razburjanja.

Z letošnjo pokrivalo kompletno poslovanje doma od 1. januarja dalje.

TOZD, ki združujejo sredstva za dom, prispevajo k tej ceni različno: nekateri 800 din dnevno, drugi 200 din dnevno, — odvisno pač od tega, koliko denarja imajo v skladu skupne porabe.

Naše cene so bile doslej tako ugodne, da so si dopust lahko privoščili tudi delavci iz neposredne proizvodnje. Letos pa smo opazili, da se je struktura gostov nekoliko spremenila, to pa je zagotovo tudi na račun novih cen.

Na dom je kar precejšen naval, predvsem zaradi kolektivnih dopustov v DO Iskra IEZE. Prva dekada ni bila uspešna, kar je bil edinstven primer, saj so bili drugi počitniški domovi takrat polni.

Dom smo odprli tako šele 28. junija in je bil na pol prazen do 14. julija. Sedaj pa je nabito poln in tako bo do 10. avgusta. Okrog 20. avgusta pa se bo dom že izpraznil in zadnja dekada je skoraj nezasedena.

Rok za prijave je bil do sredine maja, nakar smo prijave tudi javno razglasili, tako da smo podaljšali rok za prijave, do junija, a takrat je bilo že malce prepozno, ker so v tistem času ljudje v glavnem že vedeli, kam bodo šli na dopust.

Povabili smo tudi upokojece, vendar je zanje naša cena previsoka. O nižji posezonski ceni še nismo razmišljali, čeprav sem sam sicer nekaj tudi predlagal. Zato bom izkoristil to priložnost in pozivam ljudi, da se lahko še prijavi, ker imamo prostora še dovolj. Prijavijo se na telefonsko številko: 053-33-971, ali na naslov Obala Maršala Tita 14, Poreč, ali pa kar v skupne službe Iskre, DO IEZE (Polimacova).

Dom bo predvidoma odprt do 6. septembra. Tu bomo imeli tudi godbo iz Šetnjerneje, same Iskraše, ki bodo prišli tudi poleg dopusta na vaje, 21, 22 in 23. septembra pa bo tukaj tradicionalno srečanje mladine IEZE. Oktobra pa bo dom verjetno že zaprt.

Letos smo začeli domske zmogljivosti v maju in juniju ponujati tudi drugim interesentom — predvsem samo za prenočišče maturantskega izleta. Dosegli smo kar solidne rezultate, saj smo v štirih vikendih zaslužili 350.000 din. Stroškov dejansko ni, razen tople vode iz treh bojlerjev. Tako bomo delovali tudi naprej, ker je škoda, da bi bil takšen objekt prazen v predsezoni in po njej.

Občina Poreč je pred dvema

letoma sprejela odlok, ki pravi, da naj bi se sindikalni domovi v središču mesta preselili v bližnjo okolico Poreča. To pa je tudi vse, kar je občina storila. Pred nekaj leti so začeli bolj pritiskati glede tega, sedaj pa verjetno nimajo denarja. Dom smo dali tudi oceniti in interesent zanj je sosednji hotel Neptun, ki naj bi se tako razširil. Dom so ocenili na 170.000.000 din. Tako se nam zdaj ne izplača veliko vlagati v obnovo doma, bolj pametno je tekoče vzdrževati stavbo, da ne propade. Že letos je obnova stala skoraj 10 milijonov din. Tri letabo dom verjetno še tukaj. V delovni organizaciji so prav malo zainteresirani za dejavnost družbenega standarda, kar je sploh problem Iskre. Nikogar doslej še ni bilo k nam, da bi si dom ogledal. Če bi ga videl, bi tudi lažje dodelil sredstva za njegovo vzdrževanje.

Če bi stavbo modernizirali, bi bilo gotovo za letovanje pri nas več zanimanja. Sobe bi morale biti vsaj B kategorije in tako bi jih lažje ponudili tudi drugim interesentom. S skupnimi kopalnicami in sanitarijami kot zdaj pa je to malo teže. Danes so najcenejši apartmaji in stanovanja, ki bi sicer zahtevali velika združena sredstva.

Imamo tudi bife zaprtega tipa, cene pa moramo prilagoditi sosedom, ker hodijo k nam tudi tujci, naše cene pa so 10 do 20% nižje kot drugod v Poreču. Gosti so v glavnem zadovoljni s hrano, lačen ni nihče. Za čistočo tudi dobro skrbimo.

Škoda je le, ker nimamo v bližini plaže, » je zaključil Zoran DROBNE, ki v času dopusta uspešno in prizadevno vodi Iskrin počitniški dom v Poreču.

D. Ž.

Povprašali smo naše goste kako preživljajo počitniške dni in kako so zadovoljni z bivanjem v domu:

DARINKA ŽIBERT, TOZD Hipot: Že tretjič z družino letujemo v domu, z oskrbo in hrano smo bili vselej zelo zadovoljni. K dobremu počutju na dopustu pa seveda veliko pripomore tudi družba. Letos večino časa prebijemo skupaj s sodelavci iz tovarne, prejšnja leta pa smo se spoznali tudi z družinami iz drugih naših temeljnih organizacij. Večji del dneva se seveda namakamo v vodi, ki pa je letos kar preveč topla. V Poreč posebno radi pridemo zato, ker je mesto zelo živahno, z veliko možnosti za zabavo.

ALENKA ŽIBERT: V Poreču mi je zelo všeč, najbolj od vsega pa seveda morje. Ko smo bili zadnjič tukaj sem se naučila plavati. Imam veliko prijateljev, s katerimi se skupaj igramo, plavamo, zvečer pa gremo s starši na sprehod in jemo sladoled. V domu je dobra hrana zato tudi zelo rada jem.

LIPAJ Nada, TOZD Upori: Z možem sva prišla obiskat prijatelje, ki letujejo v domu. Ugotavljava, da je tukaj zelo prijetno, zato upava, da bova tudi midva lahko drugo leto počitnikovala v našem domu. Mogoče bo to že letos ob koncu sezone, ko bodo proste kapacitete.

KOVAČIČ Franc, TOZD Hipot: Sem že stalni gost v domu, kjer si človek v resnici lahko oddahne od vsakodnevnih opravil. Skupaj z ženo in vnukinjo preživljamo prijetne dneve od kopanju in sprehodih, še posebno je zadovoljna žena ker ji ni treba kuhati.

I. S.

Alenka Žibert

Irenca Žibert

Nada Lipal

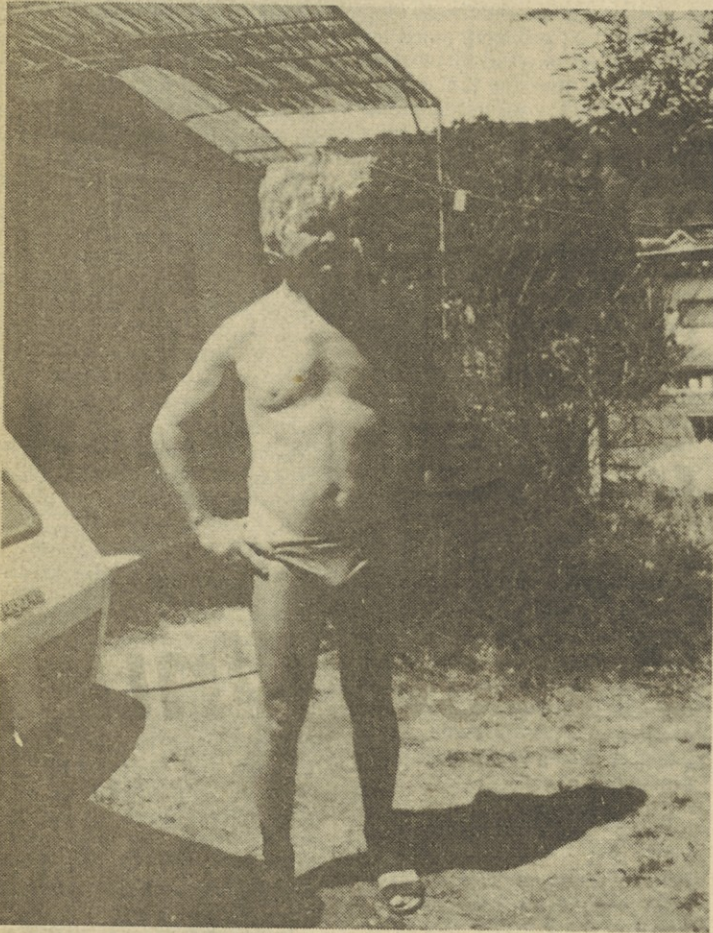

Franc Kovačič

Semičani radi letujejo

Kakih petnajst kilometrov južno od Pulja se istrski polotok z dvema rtoča počasi spušča v morje, z desnim, premanturskim rtom, z zadnjo vasico Premanturo s skrajnim južnim rtičem Kamenjak ter de-

snim rtom, z mestecem Medulin na njem in skrajno točko — s svetilnikom Marlera. Rta loči Medulinski zaliv, ki je znano zatočišče, jaht in drugih turističnih plovil. Z odprtega morja zapira zaliv sedem majhnih

Začasni »gospodar« ene od prikolic Milan Bajec

Družnica Vladke in Mladena Rogliča

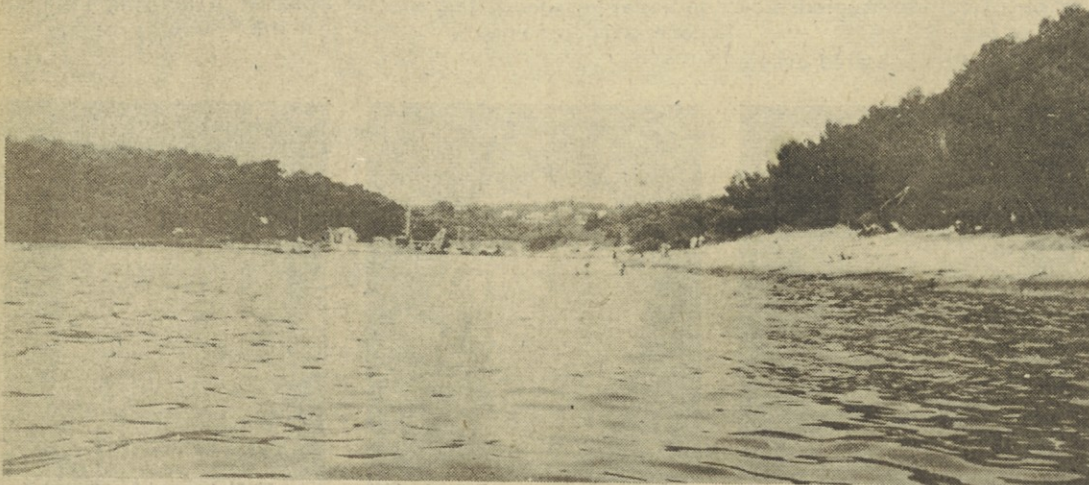
otočkov, na katere se marsikdo rad zapelje, saj je tam morje čistejše kot v zalivu in tudi gneča ni tolikšna kot na zalivskih plažah.

Ta najjužnejši del Istre je znan po zelo ugodni, zdravilni klimi, saj v Premanturo že dolgo zahajajo tudi bolniki z boleznimi dihal. To območje sega že tako globoko v Jadransko morje, da semkaj ne sežejo več celinski vremenski vplivi in je tu vreme dosti stabilnejše, kot v ostalih istrskih letoviščih.

Torej ni le slučaj, da so to območje odkrili tudi Iskraši. Pod vasico Premantura so si leta 1982 postavili svoj kamp Iskraši iz semiških Kondenzatorjev. Nemalo težav smo imeli, da smo jih našli, saj na glavni cesti iz Pulja proti Premanturi ni nikakršne oznake, ki bi nas napotila v njihov kamp.

»Ne vem, komu naj se zahvalimo za odstranitev table, ki je kazala pot do našega kampa,« je potarnal Anton Horvat, sekretar DO Iskra Kondenzatorji, ko smo končno kamp le odkrili. »To nerodnost bo treba seveda čimprej popraviti«, je dodal. Anton Horvat nam je nato nanizal nekaj zanimivih podatkov o kampu: »2400 kvadratnih metrov nekako zadošča za deset prikolic, kolikor jih sedaj imamo. Zaenkrat te zmožljivosti zadoščajo, edini problem je usklajevanje terminov, saj bi še vedno večina naših delavcev rada letovala v konici sezone. Da bi tudi tem željam ugodili, se pogovarjamo s krajevno skupnostjo Premantura, s katerimi vsa leta zgljedno sodelujemo, o dodatnem nakupu zemljišča za razširitev našega kampa. Na težave pa bomo verjetno naleteli pri občinskih možeh v Pulju, ki so izdali odlok o prepovedi prometa z zemljišči. Vendar računamo na pomoč krajevne skupnosti Premantura, saj bi ob razširitvi kampa Iskraši prispevali tudi svoj delež k posodobitvi komunalnih naprav v tej krajevni skupnosti.«

Ob kozarcu hladnega piva smo pred eno izmed prikolic »zalotili« Milana Bajca, vodjo konstrukcije v skupnih službah DO Kondenzatorji.

Na koncu zaliva Runke, pod vasico Premantura so si Semičani postavili svoj kamp; desno je zalivska plažica kamor se hodijo kopat

Svojem kampu

»Letos z ženo prvič letujeva v našem kampu. Otroci so že odrasli in so šli po svoje.« Uživava malce tu ob prikolicah, malce ob morju. Do tja pešačimo kakih stopetdeset metrov. Tako laže prenašava vročino, ki je prav zadnje dni neznosna. V kampu nama je zelo lepo, lesence si želiva, saj so vse prikolice tako rekoč na golem soncu. Razumeva, da drevesca, ki so jih zasadili pred leti, tu v tej suši in na kamenju ne rastejo tako hitro kot pri nas v Beli krajini, vendar bi morali najti kako drugo rešitev, morda s trto, ali kaj podobnega... No, pa midvase že nekako skriva pred soncem, vendar okrog naju je večina družin z majhnimi otroki, ki pa so res ubogi na tem soncu. K sreči pa so noči tukaj primerjavi z vročimi dnevi sorazmerno hladne.«

Obisk smo nadaljevali pri mladi družinici Vladke in Mladena Roginča, ki letujeta tu s hčerkicama Petro in Sabino. Vladka je zaposlena v TOZD Elektronski kondenzatorji in dela na sljudnih kondenzatorjih, Mladen pa je tehnolog v TOZD Energetski kondenzatorji. Vladka je pohvalila hčerkici, da sta kljub peklenski vročini, ki ju pesti zadnje dni, kar pridni... Zadovoljna je, ker letos na morju ni meduz, tako

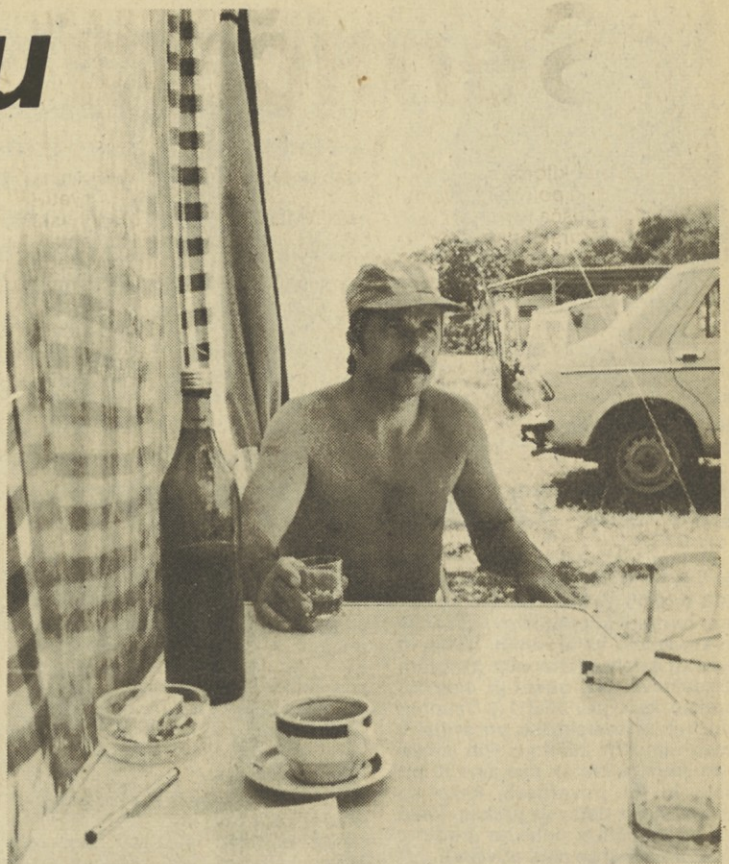
da se otroci zares lahko z veseljem in brez skrbi kopajo.

Mladen nam je povedal malo o »hišnem redu« v kampu:

»Ko komisija za letovanje v DO na podlagi pravilnika razvrsti delavce po izmenah, določi hkrati tudi vodje izmen. Vendar to niso tisti vodje izmen, ki bi nekako organizirali, ali vodili letovanje izmene. To so delavci s smislom za organizacijo in nabavo, ki poskrbijo za kaka manjša popravila, ali pa nabavijo plin za prikolice ipd.... Kot vidite, imamo tu tudi lične in lepo urejene sanitarije. Dogovorili smo se še, da stanovalci po dogovorjenem vrstnem redu skrbijo za čistočo v sanitarijah, kar pa ni pretežno, saj imamo vse pogoje, tudi toplo vodo, česar večina kampov nima.«

In s kakšnimi vtisi smo se poslavljali od Semičanov v njihovem kampu? Obiskovalec spozna, da to ni kamp, ki smo ga sicer vajeni: z recepcijami in kontrolami, z vrstami pred vedno onesnaženimi sanitarijami, z gnečo na slehernem koraku. To je kamp, iz katerega veje domačnost, nevsiljiv red..., nikjer gneče, skratka, v njem najdeš mir, to pa je tisto, kar si na dopustu tudi vsi želimo.

D. P.

V senci prikoličnega predprostora smo pokramljali z Antonom Horvatom

Novogoričani v Medulinu

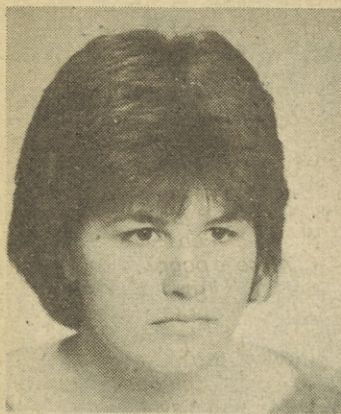
Nasproti kampa semiških Iskrašev čez Medulinski zaliv ob vznožju hriba, na katerem se stiska mesto Medulin, letos prvič letujejo Iskraši novogoriške Avtoelektrike v svojem »hotelu« Iskra.

Iskra Avtoelektrika je tu kupila večji gostinski objekt za letovanje svojih delavcev, ki ga upravlja domačin Mario Banković. Več o letovanju in počutju delavcev v tem objektu bomo pisali v eni naših naslednjih številok.

D. P.

Spominski posnetek: družinica Marinka Stoliča iz DS orodjarna tik pred odhodom z »odsluženega« dopusta

Martina Konjedic

Klavdij Čotar

Kristina Voraček

Marko Gorkič

Brez prakse ne gre

Novogoriška Iskra Avtoelektrika bo v prihodnjih letih številčnejša za 209 mladih strokovnjakov. Toliko ima namreč študentov, učencev in študentov na srednjih, višjih in visokih šolah. Njihov učni program predvideva tudi obvezno delovno prakso, ki so jo v TOZD in Skupnih službah Avtoelektrike opravljali v času njihovih počitnic. Pet izmed njih smo za kratek čas zmotili pri delu in jih povprašali, kako so zadovoljni z delovno prakso, kako so se vključili v delovno sredino. Poglejmo, kaj so nam povedali.

Martina Konjedic je doma iz Nove Gorice, obiskuje pa prvi letnik ekonomske fakultete v Ljubljani. »Prakso opravljam v TOZD Komerciala, v oddelku izvoza. Delo se mi zdi zanimivo, saj se spoznavam z izvoznimi posli in z dokumenti, ki so potrebni za prodajo izdelkov na tuje. Sodelavci so prijazni, medse so me lepo sprejeli in mi tudi pomagajo. V treh tednih, kolikor bom na praksi, bom gotovo spoznala še veliko novih stvari, ki mi bodo verjetno prišle še kako prav tudi pri nadaljnjem šolanju. Nagrado, ki jo bom dobila za opravljeno delo pa bom porabila za »polepšanje« preostalih počitniških dni.«

Klavdij Čotar je uspešno zaključil tretji letnik smeri elektronika v tehničnem srednješolskem centru »Branko Brelih« v Novi Gorici, doma pa je iz Bukovice. »Iskro že dobro poznam, saj sem letos že drugič na praksi. Le prvo leto šolanja me ni bilo, ker sem dobil Iskrino štipendijo šele v drugem letniku. Prakso opravljam v tovarni malih zaganjalnikov, v oddelku tehnične priprave dela. Delo je zanimivo, dopolnjujem namreč tehnično dokumentacijo, ki jo vsakodnevno rabijo za nemoten potek proizvodnih postopkov. V krog novih sodelavcev sem se lepo vklopil, veliko novih, doslej neodkritih področij sem z njihovo pomočjo spoznal, to pa že pomeni, da sem s prakso zadovoljen. Nagrado pa bom porabil na našem plavem Jadranu.«

Kristina Voraček je tudi doma iz Bukovice, jeseni pa bo sedla v klop tretjega letnika novogoriške elektro poklicne šole, smer elektronika. »Prakso opravljam v tovarni generatorjev, v oddelku elektronike. Z delom sem zelo zadovoljna tudi zato, ker se srečujem z istimi temami, kot se o njih v šoli učimo, le daje tu vsekupaj bolj »resno«. Poleg os-

talih del pa sem največ zaposlena na kontroli elektronskega regulatorja. Tudi sodelavke in sodelavci so me lepo sprejeli, prijazno mi pomagajo z nasveti in povedo vse tisto, kar jih vprašam. Pridobljeno znanje bom vsekakor s pridom uporabila tudi pri nadaljevanju mojega šolanja.«

Marko Gorkič do opravljanja počitniške prakse nima daleč, doma je iz sosednje Vrtojbe, odločil pa se je za študij na TSSC »Branko Brelih« v Novi Gorici, smer oblikovalec kovin — orodjar. »Že četrtič sem na praksi v Iskri, vsako leto rajši pridem. Vzrok, da je temu tako, tiči gotovo v mojem zadovoljstvu, saj

Mojca Leban

mi praksa in delo v tako velikem kolektivu veliko pomenita in tudi v šoli koristita. Žal mi je le to, da tokrat ne opravljam prakse v orodjarni, kjer bi zanesljivo pridobil izkušnjo dve več, vendar vem, da vedno ni prostora, zato nisem preveč razočaran. Prakso opravljam v TOZD Veliki zaganjalniki, na liniji stiskalnic, denarno nagrado za to delo pa bom primaknil h kupčku, ki me bo spremljal na počitnice na naš sinji Jadran.«

Mojca Leban se je odločila za študij na ekonomski fakulteti v Ljubljani (drugi letnik obiskuje), doma pa je iz Prvačine. »Iskro sem prvič

spoznala že lani, tako kot letos, skozi obvezno počitniško prakso.

Sem v oddelku domače prodaje v TOZD Komerciala, kjer imam opravka z razno prodajno dokumentacijo, ki spremlja izdelke, namenjene jugoslovanskim kupcem. V delo sem se dobro vključila, težav mi ne dela, žal pa mi pri nadaljnjem šolanju praksa ne bo veliko koristila, ker je premalo povezana z učnim programom fakultete. Vendar je pred mano še študij in tudi praksa v Iskri, torej lahko pričakujem ugodnejši razplet.«

Marko Rakušček

RVS v Avtoelektriki

Minuli mesec je bilo v naši republici tridnevno 16. srečanje rezervnih vojaških starešin Jugoslavije pod nazivom »Bratstvo in enotnost '86«. Srečanja, ki je bilo tokrat že tretjč v naši republici, se je udeležilo okrog tisoč vojaških rezervnih starešin iz vseh republik in pokrajin.

V okviru srečanja so delegacije iz republik in pokrajin obiskale 34 slovenskih občin, med njimi tudi novogoriško. Seznanili so se z delom, uspehi in izkušnjami občinskih organizacij RVS ter z družbenim in gospodarskim položajem in razvojem obiskanih občin.

V programu obiska novogoriške občine je bila tudi predstavitev in obisk Iskre-Avtoelektrike. Tako so 3. julija predstavniki 25 občinskih organizacij RVS s področja Titovega Užica in Kraljeva obiskali to našo delovno organizacijo, kjer so jih sprejeli Miloš Vodopivec, predsednik sindikata, Silvo Spačal, predsednik delavskega sveta DO, Gabrijel Dobrila, koordinator OO ZK ter Jože Žbogar, referent za SLO in DSZ.

Najprej so jim predstavili proizvodne in tehnološke postopke v tovarni specialnih električnih rotacijskih strojev, v dvorani delavskega samoupravljanja pa so jih seznanili z nastankom in razvojem tega 3400 članskega kolektiva.

Pomembni gostje so bili z obiskom zelo zadovoljni, v spomin in zahvalo za topel sprejem pa so izročili priložnostno, spominsko darilo.

M. R.

Iskra Široka potrošnja

Obisk Danfossovih predstavnikov v Sloveniji

Dne 26. junija je minilo 15 let zelo uspešnega sodelovanja med idrijsko Iskro in dansko firmo Danfoss. V okviru dolgoročne proizvodno kooperacijske pogodbe s področja izdelovanja hermetičnih kompresorjev in hladilnih sistemov smo na jugoslovanskem tržišču uspeli pokriti vse potrebe po tovrstnih izdelkih, v Idriji pa so v teh letih za poslovnega partnerja izdelali več kot 7 milijonov motorjev v skupni vrednosti 150 milijonov zahodno nemških mark. V okviru obeleževanja tega pomembnega jubileja na področju poslovno-tehničnega sodelovanja so bili na obisku v Sloveniji predstavniki firme Danfoss iz Nordborga. Predstavniki SOZD Iskra ter podpisnik prve pogodbe z naše strani, zdajšnji predsednik LB Metod Rotar so goste pozdravili v hotelu Vila Bled, zatem pa jih je sprejel podpredsednik republiškega izvršnega sveta Boris Frlec. Temu je sledil skupen ogled proizvodnje v idrijski Iskri.

Iz pozdravnega nagovora direktorja Danfossove kompresorske grupe H. Gustavsen ob obisku v okviru obeleževanja 15-letnice podpisa pogodbe med Iskro in Danfossom:

Kot vsi vemo, je bila prva pogodba med Iskro in Danfossom podpisana 25. junija 71 — to je natanko pred 15. leti. To pogodbo so podpisali Metod Rotar in Lojze Žumer iz Iskre in G. Agerley iz Danfossa. G. Agerley me je prosil, naj vam vsem posredujem najlepše pozdrave.

Pozneje smo to prvo pogodbo nadomestili z drugimi pogodbami in sedanjo smo podpisali z Gorenjem 20. februarja 81 in z Iskro 28. maja 1981.

Kako naj ilustriram kar se je zgodilo v vseh teh letih — seveda je veliko možnosti, izbral sem naslednjo: Iskra je izdelala in dobavila Danfossu okoli 8 milijonov

Z desne proti levi — direktor Iskre Idrija E. Svetlik, direktor Danfossove kompresorske grupe H. Gustavsen, SOZD Iskra D. Gasparl predsednica SO Idrija I. Kavčič, dosedanji direktor Marketinga E. L. Halvorsen, novi direktor Marketinga P. Hansen, odgovorni Danfossov človek za sodelovanje z Jugoslavijo H. K. Johansen, vodja Iskrine prodaje G. Petek, vodja tehničnega sektorja R. Kogej, vodja projekta D. Lapajne ter soproge Danfossovih predstavnikov.

motorjev.

Za to proizvodnjo je Iskra porabila 400.000 ton bakra.

To sodelovanje lahko ilustriram tudi drugače: porabili ste 3,5 bilionov kilometrov

žice — to je enako 2 tisočkratni razdalji od Idrije do Flesburga ali 10 kratni razdalji do meseca. Teoretično je mogoče izvaljati krožnik iz bakra, ki je bil porabljen za vse te motorje in lahko

bi pokrili otok Als, kjer je Danfoss lociran. Porabljenih je bilo 210.000 ton laka — lahko tudi izračunate, da je poraba lamel 17.600 ton.

Iz tega je jasno razvidno, da smo bili v teh letih zelo aktivni. Jasno se je pogodba začela iz nič z rastočo krivuljo — torej če za naše izračune uporabljamo sedanji obseg, moramo dodati letno potovanje do meseca v eno smer.

Pri Danfossu imamo poslovne stike po vsem svetu, toda z Jugoslavijo imamo posebne odnose in s predstavniki Iskre smo jih vedno imeli.

Jaz osebno sem bil vključen samo nekaj let, toda G. Halvorsen — kot veste — sodeluje že od vse-

ga začetka — vem, da bo G. Halvorsen malo pozneje izrazil svoje mnenje o človeških odnosih med ljudmi iz Iskre in Danfossa v vseh teh letih.

Jasno smo v preteklih 15 letih imeli veliko vprašanj, o katerih se je bilo treba pogovoriti, toda ne morem se spomniti niti enega, kjer ne bi našli skupne zadovoljive rešitve — upam si reči, da je to edinstveno.

Poleg tega bi se vam ob tej priložnosti zahvalil za veliko gostoljubnost, ki nam jo izkazuje med obiskom v Jugoslaviji. Vse je urejeno na pravi način.

Prepričan sem, da imam pooblastilo naših žena, da se vam zahvalim za prijazno povabilo. Zagotovo vem, da so se veselile obiska v Jugoslaviji in vaše družbe.

Imamo samo en problem, kadar smo na obisku pri vas — predobro nas hranite.

Končal bom z zahvalo za odlično sodelovanje v preteklih 15 letih — in veselimo se 25. obletnice našega sodelovanja.

Rad bi nazdravil Iskri in njenim predstavnikom — ne vem, na kakšen način vi to ponavadi delate — toda mi imamo za to poseben postopek.

Ogled proizvodnih prostorov, kjer v Idrijski Iskri izdelujejo hermetične kompresorje za firmo Danfoss.

F. Šemrl

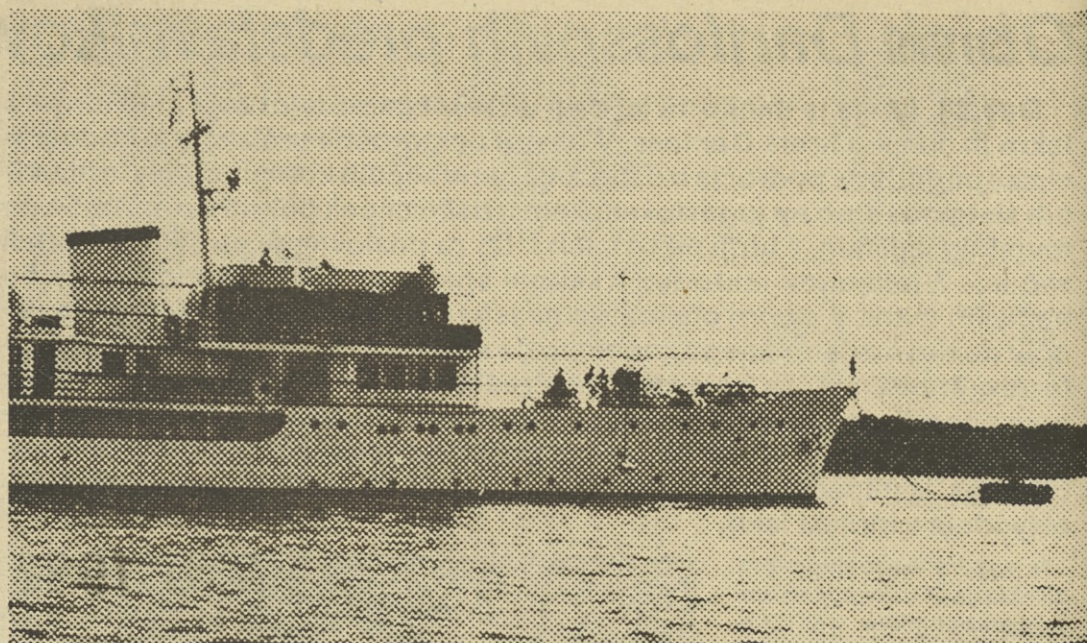
**Naših
štirideset
let**

Piše:
Dušan Željeznov

**Naš sogovornik
ing. Vladimir Klavs**

Pri Titu na Brionih

Naj pri tem omenim še tehnično zanimivost, ki sicer morda na videz zveni banalno, a je bila vendar nova in uspešna. Dolgo smo iskali in končno našli tako imenovani samonosilni kabel, ki je prenašal vse — telekomande, sliko in kar je najpomembnejše — nosil je tudi kamero samo. Ta naša tehniška novost je vso zadevo namreč precej poenostavila, saj ni bila tako več potrebna za kamero še posebna nosilna jeklena vrv. Vse to smo torej z zagnanostjo in navdušenjem ter delovnim elanom uspešno razrešili, podobno so storili tudi vsi ostali in tako so bila vsa tehniška darila, ki smo si jih zamislili za predsednikov rojstni dan, narejena in tudi uspešno preizkušena do določenega roka — Titovega sedemdesetega rojstnega dne.

Končno je napočil dan, ko smo vsa naša tehniška darila odposlali na Brione in napočil je tudi trenutek, ko je bilo treba tja, darila tam demonstrirati in jih predati v uporabo. Kot sem že dejal, smo na Brione odšli naša odposlana darila tudi tehnično izročiti.

Tako smo prvič odšli na Brione in ker sem bil zadolžen za celotno tehniško področje, je šel z menoj tudi Marjan Henigman, našo delegacijo pa je vodil Ivan Maček — Matija. Z nami je bil tudi pokojni, odlični in izredni organizator Polak. Pokojni Polak je bil hkrati tudi naša nenehna vez med tehniko in politiko, da se tako izrazim. Poslej je Polak hodil venomer z nami, tudi takrat, ka-

dar ni bilo z nami tovariša Matije.

Spominjam se, da smo na Brione takrat prišli pozno popoldne. Tito nas je sprejel pred večerjo, potem nas je povabil na večerjo in po večerji nas je zadržal še na filmski predstavi.

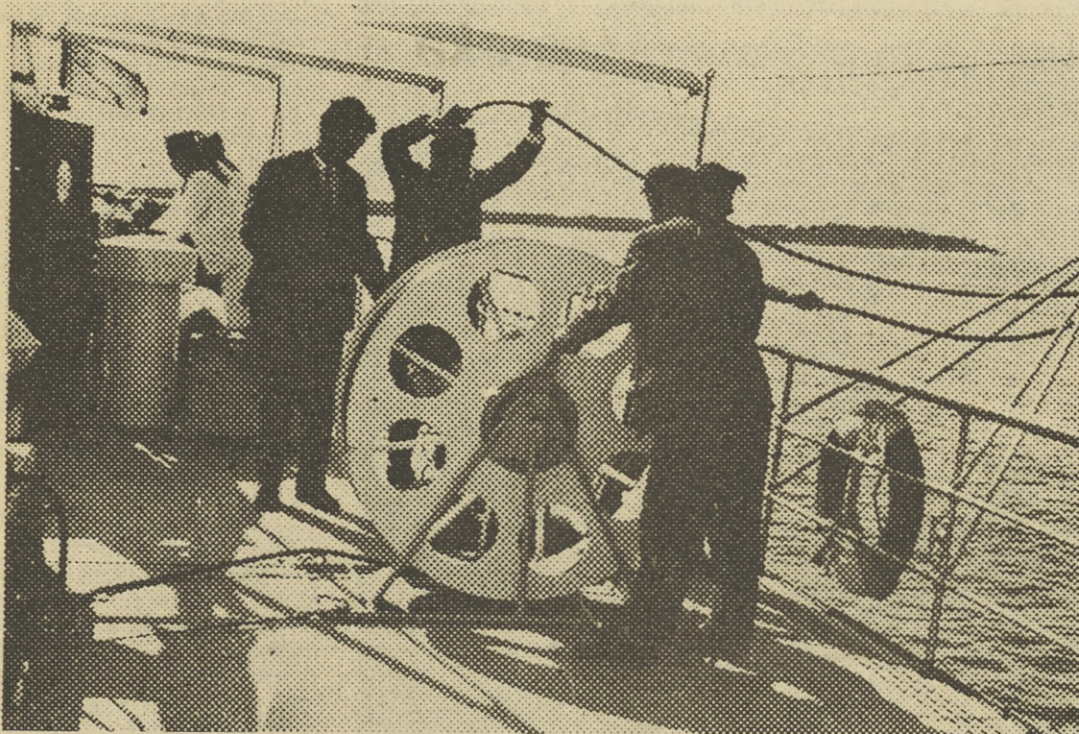
V spominu mi je ostalo dobro zapisano, daje bil takrat z nami na večerji tudi Vladimir Bakarić. Povedati moram, da je bil Tito naših tehniških daril zelo vesel, kar se je izkazalo tudi pozneje, ob drugih priložnostih, ko smo šli z jahto »Jadranko« na vožnjo in potapljali našo televizijsko kamero za podvodno snemanje v morje. Naj ob tem navedem zanimiv statistični podatek, ki ga je bil izračunal inž. Fon: po njegovih iz-

računih je takrat Tito preživel z nami in nam posvetil nič manj kot osemnjest ur svojega dragocenega časa.

Ko je med večerjo Tito ugotovil, da sem elektroniko po stroki, je takoj zaobrnil potek razgovora na elektroniko. Najprej mi je zastavil vprašanje, da bi testiral mojo inteligenco in znanje. Vprašal me je namreč, kako deluje njegova ura, ki je sploh ni bilo treba navijati, niti ji drugače dovajati energijo za pogon in jo je dobil v dar kot takratno tehniško novost in kuriozitetu. Moje mnenje je bilo naslednje: ali je morda ura na baterijski pogon, kot na zelo dolgotrajen vir energije, ali pa je občutljiva na mehanska nihanja in sunke.

Tito mi je na moj odgovor zatrdil, da ne gre pri njegovi uri, niti za prvo, niti za drugo. Odvrnil sem mu, da potem pač ne gre za kaj drugega, kot za kako posebno vrsto baterije, ki naj bi poganjala njegovo uro. Seveda tega vprašanja nisva mogla med večerjo razčistiti do kraja, vendar je že ta njegov uvodni akord v razgovoru ustvaril pristno domače vzdušje ter premostil in zbrisal distanco, ki je bila na začetku, razumljivo, med njim in gosti. Tako smo se gostje lahko spontano in brez zadrege vključili v pogovor z našim predsednikom.

Priznati moram, da je med večerjo vladalo popolno in prijetno vzdušje in ko sem spoznal, da je mogoče med tem in takšnim razgovorom začeti tudi s perečim in takrat dokaj pomembnim vprašanjem elektronike in jedrske tehnike. Dejaj sem namreč, da država (to je bilo leta 1967) vlagala velikanska sredstva v razvoj jedrskih inštitutov pri nas, vzporedno s tem pa država ne daje takšne, ali podobne podpore, drugič, nič manj važni panogi — elektroniki.

Preizkus podvodne televizije

Iskra Elektrozveze

Zabavni pregled stanja v malem nogometu

Vsi vemo, da mali nogomet čedalje bolj osvaja srca mladih ter tudi že malo bolj »odpisanih« rekreativcev. Srednja generacija »izkoristi« sodelovanje v raznih ligah za kratek skok z doma, od družineter kar je najvažnejše, klepet ob pivu med nekdanjimi in v tem srednjem obdobju čedalje manj videnimi prijatelji. Mi nismo nič drugačni.

Med tisočsto zaposlenimi redno nastopajo tri ekipe v treh različnih občinskih ligah (Moste-Polje -- 2. liga; Šiška -- C. liga; Vič-Rudnik -- 2. liga) ter se običajno nahajamo nekje v sredini. Toda to so lige.

Kje pa je čista rekreacija?

Vsi vemo, da v ostalih športih (smučanje, atletika itd.) po trdem treningu športniki za sprostitev tudi malo »pobrcajo« žogo. Zakaj pa se ne bi zgodilo to tudi po osemurnem »šihu«. No in prav na to struno je zaigral vodja nogometne sekcije — Bajram Lazicani.

Revija malega nogometa 31. 5. 86 je zbrala okrog sto ljudi — dve ženski ekipi ter osem moških. Športno društvo Golovec nam je za majhno odškodnino posodilo igrišče in stvar je stekla.

Četrtnfinale — moški

Antene : Strugarji 6 : 2

Špica poklica : Iskrice 3 : 2

Kleparji : Viški veterani 7 : 0

Stabilizacija : Veseli radiatorji 2 : 5

Kot vidimo, sama poetična imena ekip.

Za oddih pred polfinalom je bila na sporedu ženska tekma.

finale — ženske

Zvezdice : Kapljice 3 : 0

Naj pripomnim, da se je gledalcev pri tem finalu kar »trlo« ob igrišču. Dekleta pa so seveda poleg znanja pokazale veliko zabavnih vložkov.

polfinale — moški

Antene : Špica poklica 2 : 0

Kleparji : Veseli radiatorji 3 : 4

Obe tekmi sta bili odločeni šele v zadnjih trenutkih. Po programu so pred finalom odigrali še srečanje med zmagovalkami ženskega finala ter zadnjeevvrščeno ekipo moških. Po razburljivih igri, kjer ni manjkalo »tesnega« pokrivanja po vsem igrišču, posebno z moške strani, se je tekma končala neodločeno — 2 : 2. Po izvajanju sedemmetrovk pa so zmagala dekleta.

Zvezdice : Viški veterani 4 : 3

Finalo je bilo res finale! Antene so napadale, Veseli radiatorji pa dajali gole ter zaslužno osvojili prvo mesto in s tem tudi prehodni pokal.

finale — moški

Antene : Veseli radiatorji 0 : 2

Ni treba posebej poudariti, da je zmagovalna ekipa po finalu prvi del svojega imena dodobra upravičila.

Vse tekme so bile na ravni športnega obnašanja ter brez poškodb. Glavni komentarji gledalcev in igralcev pa so padali okrog našega prizadevnega »peka« kotletov ter njegovega bifeja. Organizacija tekmovanja, ki je trajala od 8. zjutraj do 16. popoldan, je bila odlična; vreme je »držalo« do konca, potem pa je začelo deževati. Seveda smo pogovore nadaljevali v zaprtem prostoru ter končali s sklepom — drugo leto še več ekip!

Viktor ROJŠEK

Skupinski posnetek najboljših kegljačev DO Elektrozveze

Prvenstvo v kegljanju za leto 1986

V aprilu in maju smo organizirali drugo uradno prvenstvo DO Elektrozveze v kegljanju, trenutno najbolj popularni športni panogi v naši DO.

V ženski konkurenci je bilo prijavljenih osem tekmovalk (udeležba je bila 100%), med moškimi pa je bilo prijavljenih šestdeset tekmovalcev (90% udeležba). Ženske so tekmovalce v disciplini 2 x 100 lučajev.

Rezultati:	
1. Suzana Alešič	667
2. Milena Matko	664
3. Jana Grujakovič	641
4. Ivica Lukež	613
5. Tanja Kraševac	605
6. Alenka Peklaj	555
7. Joži Devinar	477
8. Klavdija Jenko	276 kegljev.

Med moškimi pa se je dvanajst najboljših v predtekmovalstvu na 100 lučajev na kegljišču ROGOVILC in 100 lučajev na kegljišču MAKS

PERC pomerilo na istih kegljiščih še na 2 x 100 lučajev. Boj za odličja je bil do zadnjega lučaja negotov, saj o drugem in tretjem mestu odloča čiščenje.

Priznanja najboljšim, smo podelili v športnem parku za našo tovarno, kljub dežju v prijetnem športnem vzdušju.

Rezultati:	
1. Slavko Porenta	2394
2. Franc Vrhovnik	2361
3. Franc Hrastar	2361
4. Drago Pakozdi	2305
5. Viktor Rojšek	2282
6. Jože Mrzlikar	2251
7. Dušan Sluga	2243
8. Dimitrij Trpin	2210
9. Miro Podgoršek	2188
10. Dušan Papež	2173
11. Janez Naglič	2129
12. Dušan Repnik	1407

Kegljaška sekcija
DO ELEKTROZVEZE

Kolesarska dirka za VN Iskra Idrija

Tretjega kolesarskega tekmovanja za Veliko nagrado Iskre Idrija se je udeležilo več kot 120 kolesarjev iz 15 jugoslovanskih klubov ter VP Kranj in Novo mesto. Prvi dan so kolesarji merili moči na kriteriju po ulicah Idrije, drugi dan pa je bila še cestna kolesarska dirka. Starejši mladinci in člani so vozili na 125 km dolgi progi od Idrije do Tolmina in nazaj s ciljem na nadmorski višini 1200 m, v najvišji vasi na Primorskem na Vojskem. Obe kolesarski preizkušnji za nagrado Iskre Idrija sta šteli tudi v kriterij slovenskih mest, akcijo, ki jo je razpisal jugoslovanski kolesarski sklad za popularizacijo tega športa pri nas. Obe prireditvi, tako kriterij po ulicah Idrije, kot cestno dirko si je ogledalo več kot 2000 ljubiteljev kolesarskega športa, ki so vzpodbujali tekmovalce, še posebej pa člane KD Sloga 1902 — organizatorja dirke za VN Iskra. Omenjeni idrijski delovni kolektiv je namreč pred kratkim prevzel pokroviteljstvo nad Kolesarskim društvom v najstarejšem slovenskem rudarskem mestu.

Največ uspeha so imeli kolesarji KK Krka Novo mesto, ki so zmagali v skupni uvrstitvi za nagrado Iskre Idrija, Robert Zaletel med mlajšimi mladinci, Bogdan Ravbar med starejšimi mladinci in Jože Smole med člani. Sicer pa je kriterij po ulicah Idrije pripadel domačinu Borisu Lapajnetu (KD Sloga 1902 Idrija).

F. Šemrl

Ob odhodu v pokoj se je v maju od sodelavcev TOZD Stikala v DO Kibernetika poslovila Milena Hrovat. V Iskri je bila zaposlena 36 let. Vsa leta je bila vestna, pridna in spoštovana sodelavka, zato je bilo tudi slovo od nje zelo prisrčno. Sodelavci smo ji zaželeli še mnogo zdravih let v krogu najbližjih in jo povabili, da nas še kdaj obišče.

Nada Lebar je odšla v pokoj — »Da, za menoj je več kot 30 let dela v Iskri. Rekli boste, dolga doba, kaj, pa se kljub temu še vedno dobro spominjam, kako sem prišla v takratno Iskrino servisno organizacijo. Evidenčno številko sem imela 22. Vseskozi sem delala v računovodstvih, zadnjih 10 let v sektorju za spremljanje Iskrinih INO firm v Iskri Commerce. V pokoj odhajam z najlepšimi spomini, zlasti zato, ker so me vedno obkrožali prijetni sodelavci, saj drugače tudi ne bi toliko časa zdržala v Iskri in Iskri Commerce.«

To je kratka pripoved Nade Lebar, ki po 32. letih dela v Iskri odhaja v pokoj. Obiskali smo jo v prostorih Sektorja za spremljanje INO firm v Stari Ljubljani, skoraj v isti hiši, v kateri je začela svojo Iskraško pot, s tem, da je v dobrih treh desetletjih »preživela« kar 15 selitev. (LD)

Dolga delovna doba se je minuli mesec iztekla Jordanu Rogelji iz tovarne velikih zaganjalnikov novogoriške Iskre — Avtoelektrike. Odšel je v zaslužni pokoj. Med sodelavke in sodelavce je prišel januarja 1970 leta, nazadnje pa je delal kot skladiščnik P orodja. Bil je preudaren, cenjen in spoštovan, hitro si je pridobil krog prijateljev, morebitne težave pa je znal kar najlepše uglasiti. Zato je bilo tudi prisrčno slovo, ki so mu ga pripravili sodelavci in sodelavke, težko, a le za nekaj časa, saj je Jordan obljubil, da bo prišel ob vsaki ponujeni priložnosti še na obisk. V spomin na bogato zapuščeno dediščino pa so mu poklonili spominsko darilo.

S krajšo, a toliko bolj pristrčno slovesnostjo so se sodelavke in sodelavci iz delavske restavracije novogoriške Iskre Avtoelektrike poslovili od Livije Vižin, ker se je morala iz zdravstvenih razlogov invalidsko upokojiti. Livija je praktično »starejša« kot Avtoelektrika, saj je njen prag plaho in tiho prestopila že 21. 12. 1959, uradno rojstvo Avtoelektrike pa sega v leto 1960. Torej je prišla med prvimi, veliko je pripomogla k rasti in uspehom delovne organizacije. Livija je začela z delom v današnji tovarni generatorjev in elektronike, od leta 1979 pa je bila zaposlena kot pomožna kuharica. Vedno vedra in vesela je vsakomur rada pomagala, pohvala pa ji velja tudi za dejanja, ki nimajo primere, saj je kar 28 krat darovala delček sebe, dragoceno življensko tekočino — kri. V spomin na dolgoletno delovno prehojeno pot in s prošnjo, naj jih obsaki ponujeni priložnosti še obišče, so ji sodelavke in sodelavci poklonili spominsko darilo in cvetje. (M.R.)

Nekaj dni pred odhodom na kolektivni dopust se je od sodelavk in sodelavcev poslovila Terezija Gerenčar, delavka novogoriške Iskre — Avtoelektrike, Tovarna malih zaganjalnikov. Na linijo stikal je prišla že 1. julija 1977, hitro poprijela za zahtevne delovne operacije in jih vestno opravljala do zaslužene upokojitve. Sodelavke in sodelavci so hitro vzljubili, saj je bila preudarna in natančna, za vsakega je imela prijazno besedo in tovariški odnos. Prav zato je bilo tudi slovo pristrčno, prepleteno z obujanjem spominov na lepe, včasih tudi težke dni, v zahvalo za vse pa so ji sodelavke in sodelavci poklonili spominsko darilo in šopek lepega cvetja. (M. R.)

Zahvale

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v DO ERO — GPP za pristrčne želje in lepo darilo.

Vsem želim še veliko delovnih uspehov in zadovoljstva

Ivanka Glač

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v Iskri Kibernetiki, TOZD Tovarna merilnih naprav za praktična darila in lepe želje. Še enkrat hvala vsem. Želim vam veliko delovnih uspehov in osebne sreče

Jožica Starc

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Vzdrževanje — ključavničarska delavnica, osnovni organizaciji TOZD Vzdrževanje za lepa darila in vso izkazano pozornost. Vsem skupaj želim še naprej veliko zdravja in delovnih uspehov

Vinko Srebrnjak

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Števci — bakelit za prelepo darilo in lepe, pristrčne želje. Vsem želim veliko uspehov pri nadaljnjem delu, osebne sreče in zdravja

Štefka Intihar

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem za lepa spominska darila vsem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Števci — vsem čistilkam, celotni pakirnici, električarjem umerjevalnih naprav, kontroli, servisu skladišča in vsem ostalim, ki so sodelovali pri prejetem darilu. Vsem skupaj želim veliko delovnih uspehov, trdnega zdravja in osebne sreče. Še enkrat iskrena hvala vsem

Ana Forjan

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam v TOZD Orodjarna, s katerimi smo bili skupaj 22 let in sodelavcem TOZD Števci — orodjarna za prekrasno darilo in vzpodbudne besede, posebno pa tov. Omejcu za zadnje usluge. Vsem skupaj želim mnogo osebne sreče in delovnih uspehov

Marjan Pavlič

KS ZSMS Iskra Kibernetika bo organizirala

igre brez meja

ki bodo v soboto 23. avgusta 1986. na stadionu »Stanka Mlakarja« v Kranju:

Program iger:

- igre brez meja
- kosilo za udeležence
- družabno srečanje

Sodelujejo desetčlanske ekipe.
Prijavnina je 25,000 din.

Poimenske prijave, skupaj s potrdilom o plačani prijavnini sprejema do vključno 8. 8. 1986. KS ZSMS Iskra Kibernetika!

Informacije na telefon: 22221 — int.: 2790 — Damjan Križaj!

V slovo

Stanetu Hlebanji

**Dolgost življenja našega je kratka
Kaj znancev je zasula že lopata
Odrta noč in dan so groba vrata;
al dneva ne pove nobena pratka.**

Dragi Stane onemeli smo ob novici, da je kruta usoda od svojih najdražjih in naše sredine, iznenada tako nepričakovano iztrgala človeka, ki je komaj dopolnil 34 let življenja.

Dobrih 6 mesecev je minilo, ko si prišel med nas in prevzel naloge vodje tehnološke priprave v naši TOZD. V tem času si postal priljubljen, vsi smo te spoštovali in cenili ter spoštovali tvojo neizmerno voljo do dela. Že na začetku si pokazal velikostrokovnih sposobnosti, uspešno si premagoval vse delovne težave in brez strahu in odpora prevzemal še tako težke naloge. Zelo hitro si našel prisrčni odnos do sodelavcev, delo si ljubil in ga z veseljem opravil.

Tudi mi dragi Stane, smo te glede na vse te tvoje človeške vrline zelo hitro sprejeli v svojo sredino in ti pomagali, da si se še hitreje znašel v tako velikem kolektivu. Veliko načrtov in nalog, ki jih imamo v našem kolektivu in pri katerih si ti sodeloval, ali jih vodil bomo skušali nadaljevati sami, vendar bo za tabo ostala velika praznina, tako doma kakor tudi med nami. Vedi dragi Stane, da te praznine zaradi tvojih dobrih človeških lastnosti in strokovnosti ne more zapolniti vsakdo.

Bil pa nisi samo dober sodelavec, ampak tudi dober mož in vzoren

oče. Z veliko vnamo in z neizmerim elanom si se lotil v letošnjem letu ustvariti dom za pričakovano številnejšo družino. Prav takrat, ko bi začel uživati sadove svojega dela pa je nepričakovano zla usoda prekinila vse.

Položili te bomo v naročje visokih gora, tvoj zadnji dom pa bo v najlepšem delu naše slovenske dežele.

Dragi Stane — čeprav si nas mnogo prezgodaj zapustil, boš ostal v najlepšem spominu med vsemi sodelavci in prijatelji in tvoj vzoren lik delavca in strokovnjaka bo živel med nami.

V tem bolečem trenutku izrekamo tvoji družini, staršem in sorodnikom iskreno sožalje. Tvoji družini pa obljubljam, da ji bomo pomagali z vsemi močmi tako, da bo čim manj boleča ta kruta resnica.

Hvala ti za vse in mirno počivaj v zemlji domači

Sodelavci TOZD ELEMENTI
DO Telematike Kranj

Zahvali

Ob boleči izgubi dragega očeta

Alojza Tanka

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem Iskre Commerce za izraze sožalja in darovano cvetje
hčerka Marija Bižal

Ob izgubi dragega moža in očeta

Rudolfa Rozmana

se iskreno zahvaljujemo za izraze sožalja in podarjeno cvetje sodelavkam in sodelavcem TOZD Vzdrževanje in TOZD Števci ter Iskri Telematiki, TOZD Elementi — linije koordinatnega stikalnika

Rozman Ana, Jože, Srečko

Planinski izlet »100 žensk Iskre na Kurešček«

Planinska sekcija DO Iskre iz Kranja bo organizirala v soboto, dne 23. 8. zanimiv izlet za vse Iskrašice, tokrat na Kurešček.

Odhod avtobusa bo ob sedmih izpred hotela CREINA. Peljali se bomo skozi Ljubljano, Škofljico do Turjaka. Od tu naprej pa bomo šli peš, še prej pa si bomo ogledali turjaški grad in staro lipo, ki je v starih časih občudovala znano »Turjaško Rozamundo«. Pot nas bo vodila mimo vasi Ščurki, naprej do vasi Visoko, od tam pa se bomo dvignili na lepo razgledno točko ljubljanskega obrobja — na Kurešček. Dom na Kureščku je pred kratkim kupil nov lastnik in je obljubil, da bo za svoj ugled sam poskrbel in, da se bo za pijačo in jedačo potrudil. Če bo katera imela v nahrbtniku kaj za pod zob, bomo pa tisto prej pojedli. Tudi za prosto dejavnost bo dovolj časa, kot na primer: nabiranje, oz. iskanje gob, nabiranje zdravilnih zelišč, razgledovanje, sprehod itd...?

Hoje bo vsega za tri ure in to po gozdnih poteh. Lahko obujete copate, ker ni večjih strmin. Pot je primerna za vsakogar, ki si hoče ogledati ta lepi košček dolenskega hribovja. Ob lepem vremenu se s Kureščka lepo vidi Ljubljana in to z drugačne strani kot smo Gorenjci navajeni.

Zaradi lanskoletnega izpada, ker je bilo premalo prijav, prosimo vse Iskrašice, ki se nameravajo izleta udeležiti, da se čimprej prijavijo. V primeru slabega vremena, bomo izbrali krajšo varianto — torej, gremo ob vsakem vremenu. S seboj lahko vzamete tudi otroke, ali pa tudi »ta slabš' polovico«, če že ne gre drugače — vsak je dobrodošel, naj bo »ON« ali »ONA«.

Cena izleta je 500 dinarčkov, ki jih vplačate ob vpisu. Vodnika Erzetič E. in Klorar I. pa bosta poskrbela za varno hojo in »delno« za dobro voljo. Prijave so možne le do srede, 20. avgusta pri Volgi Pakj, tajništvo ERO in na Laborah pri E. Erzetiču. tel: 25-39.

Iskrašice — udeležite se vašega izleta v čimvečjem številu!

Višina povračil stroškov za opravljanje določenih del in nalog

Na podlagi SaS o enotnih osnovah in merilih za izplačila povračil stroškov delavcem, ki so jih imeli v zvezi z opravljanjem del in nalog v SOZD Iskra ter na osnovi družbenega dogovora o skupnih osnovah za povračilo stroškov, so bili stroški za povračilo po podatkih Zavoda za statistiko in Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve za drugo trimesečje leta 1986 naslednji:

1. Povprečno ugotovljeni stroški za dnevnice (stroški za prehrano) (po 5. čl. SaS) znašajo

— cela dnevnic nad 12 ur	3.883 din
— polovična dnevnic od 8 do 12 ur	1.996 din
— znižana dnevnic od 6 do 8 ur	1.454 din

2. Povprečni stroški za prenočišče v hotelu B kategorije (po 6. čl. SaS) znašajo

— po priloženem računu	3.169 din
— brez računa največ 40%	1.268 din

3. Kilometrini (9. čl. SaS) — pavšalni znesek za prevoženi kilometer z avtomobilom srednjega razreda

— za 15.000 km letno po	51,75 din/km
— za 20.000 km letno po	45,00 din/km
— za 25.000 km letno po	41,00 din/km

4. Stroški za ločeno življenje (14. čl. SaS)

— stroški za stanovanje največ	28.521 din
— stroški za prehrano največ	34.947 din

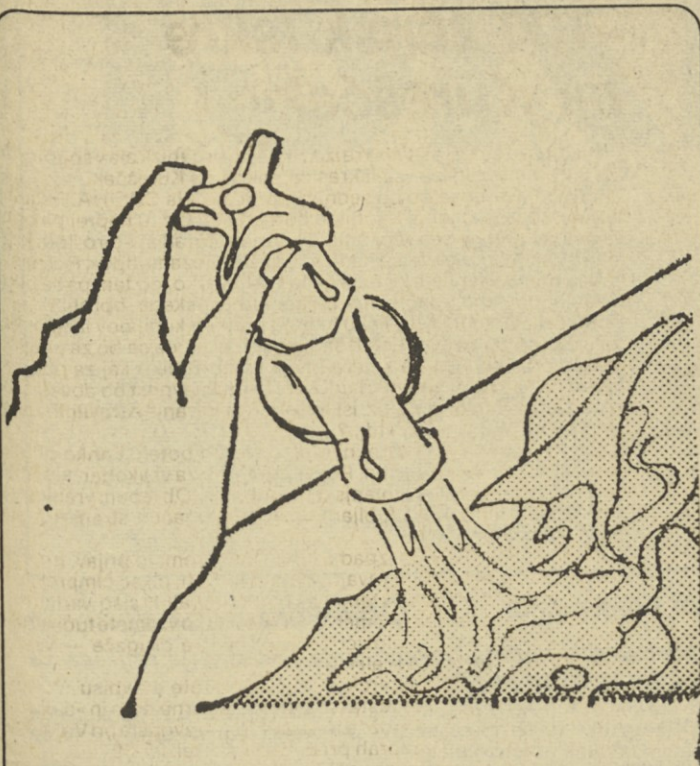
Ob boleči izgubi moje drage mame

Marije Hribar

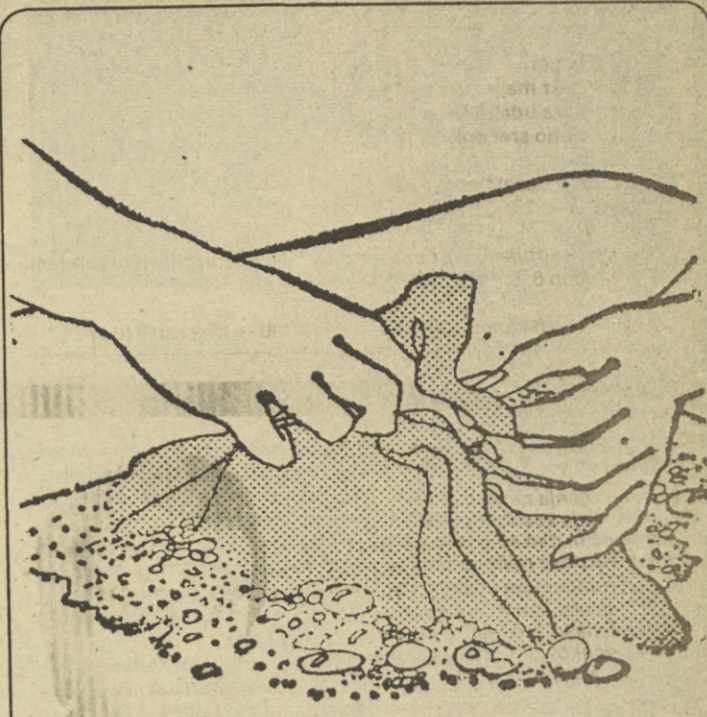
se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Števci — vrtalnica — za izraze sožalja, denarno pomoč in darovano cvetje. Hvala vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti.

Sin Vinko Hribar

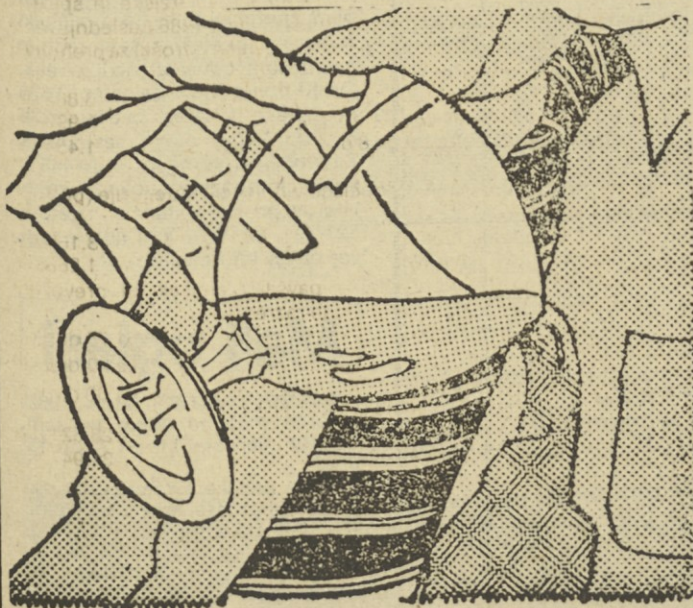
Če še niste vedeli

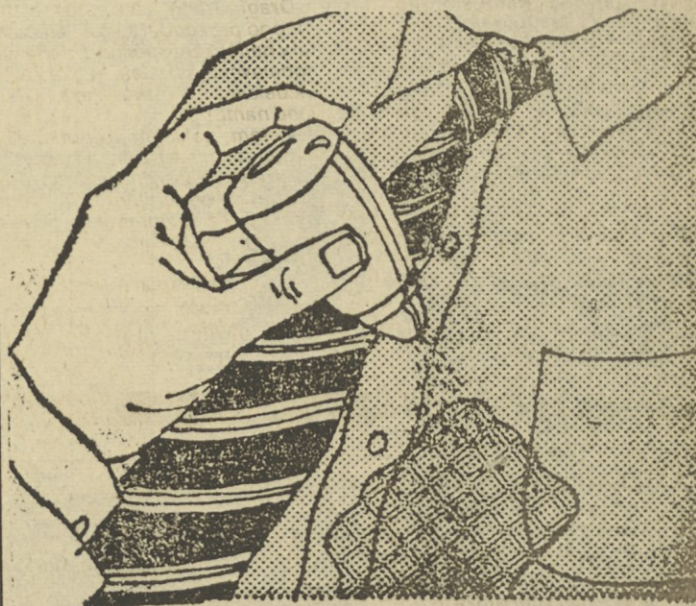
Pogosto se vznemirjamo zaradi vinskih madežev, četudi niso tako nevarni. Če reagiramo brž, jih lahko odstranimo.

Najprej je potrebno pobrisati višek tekočine. Če je vino polito na namizni prt pa ga ne moremo takoj odstraniti, potem po robovih in po madežu samem posujemo sol. Sol deluje v tem primeru kot vpljač.

Ko pridemo do vode, umazano tkanino dobro izperemo in to, če je mogoče pod curkom.

Končno je treba tkanino oprati v detergentu. Če se je madež že osušil, pa ga bomo odstranile s posebnim praškom, ki ga imamo vselej doma pri roki. (na primer: BELO...)

TOZD TV, Pržan — Učenec 6. razreda osnovne šole, ki hkrati obiskuje tudi predavanja na fakulteti, ki je sestavljal svoj lastni mikro-računalnik in, ki seveda daleč prekaša vrstnike po temah razgovorov — takega dečka so pred dopusti povabili na ogled To-varne TV sprejemnikov na Pržanu.

Miodrag Mičić — Mimi, učenec beograjske osnovne šole »Moša Pijade«, bo septembra dopolnil 13 let starosti. Vsak dan vstaja ob 6. zjutraj, do odhoda na pouk čita raznovrstne knjige (povečini znanstvene, najraje s področij kemije, elektronike in biokemije). Odličen učenec, ki v popoldanskem času spremlja predavanja na Naravoslovno-matematični fakulteti, se uči ruski in angleški jezik, si zapomni dobesedno vse, kar le enkrat prečita. Z branjem je pričel že zgodaj, v 21. mesecu starosti, spregovoril pa je tudi mnogo prej, kot običajno spregovore otroci, že v 7. mesecu.

Nenavadno nadarjena dečka so Iskri ljudje spoznali v Beogradu na sejmu, pozneje pa jih je obiskal tudi na predstavištvu Iskre Commerce, kjer so pozneje organizirali njegov obisk v Sloveniji. Prvič v življenju je potoval z letalom, poleg pržanske tovarne pa si je ogledal tudi Iskri Mikroelektroniko. Doživel je še presenečenje, ki se ga ni nadejal. Na Pržanu so namreč pokazali izreden posluh za mladega učenjaka, ki ga veseli elektronika. Podarili so mu najnovejši TV sprejemnik, ki lahko deluje tudi kot računalniški monitor, saj si tega nakupa sam ne more privoščiti, računalnik, ki si ga je sam sestavil pa seveda brez monitorja ne more delovati. Vsekakor izredno velikodušna gesta, ki pa tudi dobro ilustrira odločenost pržanskega kolektiva, da uresniči ambiciozne razvojne načrte. Teh pa, kot vemo, brez ustreznih kadrov ni mogoče doseči!

Stane Fleischman

Iskre Kibernetika

Obvestilo upokojencem

Sprememba načina izplačevanja dodatnega regresa za letovanje upokojencev.

V 8. številki časopisa Iskra smo objavili kratko obvestilo za upokojence Iskre Kibernetike, da so upravičeni do dodatnega regresa za letovanje, če prejemajo minimalno pokojnino.

Ker so bile do sedaj, po treh uskladih, pokojnine povečane za 60,08% je komisija za družbeni standard pri SK spremenila lestvico upravičencev.

- do 35.000 din pokojnine 6.000 din dodatnega regresa
- od 35.000 — do 40.000 din 5.000 din dodatnega regresa
- od 40.000 — do 45.000 din 4.000 din dodatnega regresa

Vse ostalo velja kot je bilo objavljeno v 8. številki Iskre z dne 3. marca 1986.

Zelenica, Vrtača, Stol, Žirovnica

V soboto, 23. t. m. se bomo zbrali ob 6. zjutraj pod uro na ljubljanski železniški postaji in se z rednim avtobusom odpeljali do Ljubelja. Od tu bomo šli na Zelenico (1535 m), Vrtačo (2180 m) in Stol (2236 m), od koder bomo sestopili v Žirovnico in se od tu odpeljali z avtobusom nazaj v Ljubljano. Prijavite se pri Bredi Jančar, telefon: 527-331, int.: 614, kjer dobite tudi vse ostale informacije.

Mali oglasi

TALBOT SAMBO, letnik 1982, srebrne metalne barve prodam. Telefon: 065/31-211, od 7. do 15. ure.

Prodajam plinsko avtomobilsko napravo italijanske znamke Bedini, staro leto dni, z urejeno uvozno dokumentacijo. Cena po dogovoru. Informacije na telefon: (065) 23-261, po 20.

Prodajam knjige za prvi letnik usmerjenega izobraževanja. Oman Peter Iskra Kibernetika: (064) 22-221, interna 28-53.

				ISKRA	SLANO ZAVITO PECIVO	DROG V KOZOLCU	ČEŠKO MOŠKO IME	PTIČJA KRMA	JUŽNO-AMER. KAČE VELI-KANKE	FAKTOR CINITELJ	
				PROPADANJE							
				DEBELO KOSMATENO BLAGO							
				ZNAK ZA ENAKOST							
				SPLIT GRŠKA CRKA		LUKA V IZRAELU					
ISKRA	OKRASNA PTICA	VRSTA KUKAVICE	100	VELIKO REŠETO MREŽ. TKANINA			IZTREBLJEN PTIČ VELIKAN	OTON VOGLAR UMETNOST (LAT.)			
JETNI NAMAZ						NEMŠKI PISATELJ NOBEL KOSITER					
OBDOBJE STARE GR.-RIM. KULTURE					ITAL. FILMSKI KOMIK (ALBERTO)						
VRSTA GODALA					ISKRA	VZPOREDNI GREBENI NA PILI					

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željenzov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.